

VÍTEJTE V CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI BROUMOVSKO

LETNÍ.BROUMOVSKO

Informační noviny. Broumov, Police n. M., Teplice n. M., Meziměstí ■ LÉTO 2012

Hřiště, muzea, výlety a dobrodružství pro malé i velké

Broumovsko baví rodiny s dětmi

Dovolená, která baví děti i dospělé! Broumovsko se tento slogan snaží bezezbytku naplnit. Každý rok proto v regionu přibývají nové aktivity, ať již kulturní či sportovní, turistické atrakce i zázemí vhodné pro rodiny s dětmi. V tomto vydání novin vám nabízíme hned několik tipů, jak čas s dětmi smyslně strávit.

Také jste někdy překvapeni, jakou fantazii má váš potomek? Anebo má talent hledat třeba v mracích na obloze různé tvary zvířat a bytostí? Pokud ano, pak by mohl být vaším dobrým partákem při vymýšlení názvů skalních útvarů v Teplických skalách. Právě v tom totiž spočívá akce, která probíhá až do konce roku 2012. Zadání je stručné: vyfoťte v Teplických skalách dosud nepojmenovaný skalní útvar a navrhnete pro něj název. A třeba za rok najdete u tohoto skalního útvaru cedulku s pojmenováním i své jméno. Fantazii – ať už dětské či dospělácké – se meze nekladou. Více informací o soutěži i o zajímavostech Teplických skal najdete v článku v tomto vydání novin.

Do muzea!

Pokud vás již venkovní aktivity unaví nebo vás zradí počasí a zažene vás pod střechem,

nabízí se možnost návštěvy hned několika muzeí. V nich si přijdou na své nejen děti, ale i rodiče. Kdo by například neznal legendární stavebníci Merkur, s nímž si hrálo už několik generací malých i velkých techniků? Možná však málokdo ví, že Merkur má svoje muzeum, které sídlí v Polici nad Metují. „K vidění je u nás třeba největší stavba z Merkuru – ocelové město. Je inspirováno slavným románem Julese Verna,“ říká ředitelka muzea Pavlína Přízová a dodává: „Letos se návštěvníci mohou těšit na nové modely robotů.“

Papír, nůžky, lepidlo – to jsou základní pracovní nástroje pro papírové modeláře. Chcete-li se nechat překvapit tím, co vše se dá z papíru vytvořit, navštivte další z muzeí v kraji – muzeum papírových modelů v Polici nad Metují. Najdete tu leccos – od modelu ponorky přes papírový raketoplán až

po bagr. Nejen malí modeláři si pak mohou práci s papírem přímo vyzkoušet – a o zábavu bude postaráno!

Čerti a vodníci v mlýnu Dřevíček

Na výlet o pár desítek let zpět zve malé i velké návštěvníky mlýn Dřevíček, který ukáže, jak se žilo mlynářům. Hlavní surovinu, která jim kdysi zajišťovala živobytí – mouku – dnes známe z regálů supermarketů, ale její výroba byla v dřívějších dobách opředena i tajemstvím. Jak se z obilí stane mouka? Jaká síla roztočí obrovské kolo mlýna? A kde se ve mlýně ukrývá čert a vodník? To vše vám prozradí návštěva mlýna v Horním Dřevíči. Děti si budou moci některé činnosti i samy vyzkoušet – třeba chytat pšenici při jejím čištění.

Pískovna v Adršpachu

Uprostřed skal leží romantické jezírko, kde se natáčelo několik známých českých pohádek. **str. 3**

Jiráskův Hronov

Divadelní festival v Hronově se bude konat od 3. do 11. srpna 2012. **str. 18**

Za poklady Broumovska 2012

Další ročník hudebního festivalu přivítá operní hvězdu Dagmar Peckovou. **str. 19**

Cyklozávody na Broumovsku

Zveme vás na nový závod MTB Trilogy Broumovsko. **str. 22**

TURISTICKÁ OBLAST
**KLADSKÉ
POMEZÍ**

www.kladskepomezi.cz

pokračování na straně 2

Krásná vyhlídka z vrcholu Božanovského Špičáku je zážitkem pro děti i dospělé

Výstup na nejvyšší vrchol Broumovských stěn

Police nad Metují – Suchý Důl – Slavný – Zelený hájek – Koruna – Zelený hájek – okruh Božanovský Špičák – U zabitého – Řeřišný – Bělý, chaty – Barešův kříž – Police nad Metují

Z Police nad Metují se vydáme východně po cyklistické trase vedoucí proti proudu potoku Ledhujka. Projdeme obcí Suchý Důl a po silnici, která na úpatí Broumovských stěn uhýbá vpravo, dorazíme k obci Slavný. Odtud se vydáme směrem ke Stěnám po žluté značce, z které na rozcestí značených cest odbočíme vpravo a pokračujeme po cyklistické stezce. Ta nás asi 2 km povede po okraji lesa až k rozcestí, na kterém odbočíme vlevo po zelené značce, a přes hájek

a křižovatku se žlutou značkou vystoupíme na vrchol Koruna, odkud je pěkný výhled na Broumovskou kotlinu (výstup na Korunu můžeme vynechat).

Z vrcholu se vrátíme na rozcestí se žlutou značkou, odkud pokračujeme po zelené značce vlevo na další rozcestí Pánův Kříž, kde začíná krásný okruh pod nejvyšším vrcholem Broumovských stěn – Božanovským Špičákem. Vede po žluté značce a umožní prohlídku skalních útvarů se jmény zvířat, kterým se podobají. Která to jsou, už necháme na vás. Božanovský Špičák je nejvyšším vrcholem Broumovských stěn. Po návratu na rozcestí Pánův Kříž pokračujeme do údolí potoka Stekelnice, kde na rozcestí U zabitého odbočíme po cestě vpravo. Podél potoka dojdeme k osadě Řeřišný, kde odbočíme vpravo a dorazíme k chatám, kde se dáme doleva do obce Bělý. Z té se vrátíme zpět do Police nad Metují.

Poklidná procházka údolím Stěnavy Broumovsko baví rodiny s dětmi

Meziměstí – Ruprechtice – Jetřichov – Broumov

Vydejte se z Broumova vláčkem do Meziměstí a poté zpět krásnou procházkou údolím říčky Stěnavy. Ze železniční stanice v Meziměstí se vydáme po červené značce vedoucí po silnici, překročíme trať a okolo zámku a rybníka pokračujeme na křižovatku na okraj Ruprechtic, kde odbočíme vpravo. Znovu přejdeme přes koleje a dojdeme na okraj Jetřichova, kde červená značka odbočuje ze silnice vlevo. Po chvíli dojdeme k Laudonově kapli pocházející z 18. století a od kaple pokračujeme dále po cestě nabízející pěkné výhledy na Javoří hory až na okraj lesíka. Strídavě lesem a poli

budeme pokračovat až na okraj Broumova, kde červená značka ústí do ulic Broumova (horní část města). Odtud již snadno dorazíme do centra města.

Město Meziměstí leží mezi severní částí Broumovských stěn a Javořími horami. Mezi nejvýznamnější památky trasy patří železniční stanice v Meziměstí, která byla vybudována v letech 1873–1875 zároveň s tratí Choceň–Broumov, jejímž cílem bylo spojit tehdejší Prusko s Rakouskem-Uherskem. Rozlehlá staniční budova je technickou památkou. V budově se také nachází divadelní sál, který se svým umístěním uvnitř nádražní budovy v Evropě ojedinělý. V jedné z městských částí Meziměstí, v malebném Vižňově, je barokní kostel, který byl postaven v letech 1724–1728. Postavil ho, stejně jako většinu kostelů na Broumovsku, Kilián Ignác Dientzenhofer. Další kostelem z tzv. broumovské skupiny kostelů je kostel sv. Jakuba Většího na okraji Ruprechtic. V obou kostelích se během letních měsíců koná koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska.

pokračování ze strany 1

Výšlap do terénu

„Krátký nenáročný výlet s dětmi. Zn. krásná příroda.“ Pokud byste si při hledání svého turistického cíle dali tento inzerát, tak pro vás máme odpověď. V Broumovské kotlině je dobře značená řada tras, které se budou líbit vám i vašim dětem. A jestli si troufáte na celodenní výlet, udělejte si túru na hřebeny Broumovských stěn. Odměnou vám budou krásné výhledy. Zajímavé turistické cíle vhodné pro rodiny s dětmi nabízí i sousední Polsko. Na závěr výletu se můžete i vykoupat – kde, to vám prozradí článek v novinách.

Witajcie w Polsce

Přírodní krásy i atrakce pro děti skrývá i sousední Polsko. V dinoparku Karlów můžete společně s potomky obdivovat mohutnost pravěkých zvířat.

Na Zoo Farmě Łączna zase můžete vidět živá zvířátka – surikaty, nosáky, dikobrazy, lva berberského, opice, papoušky, lamy nebo antilopy...

A zvířata do třetice, tentokrát však už

opět na území České republiky. V zookoutku v Zahradnictví Zobal v Polici nad Metují neplatí klasická poučka, kterou známe ze zoo – krmení zvířat je zakázáno. V zookoutku v Zahradnictví Zobal lze zvířata nejen krmit, ale i hladit. Zábavu zde najdou i dospělí, kteří rádi pěstují květiny – k vidění je tu spousta zajímavých druhů rostlin.

Pro všechny je pak připravena možnost si zarybařit a uspořádat si vlastní grilování.

Expedice za poklady

Slyšeli jste už o geocachingu? Není to žádná počítačová hra, i když moderní techniku hráči také využijí. Geocaching je novodobé putování za poklady, které jsou schované v různých skryších, jež si zřizují sami hráči. Tahle hra bude (nejen) vaše děti zaručeně bavit. Zažijete dobrodružství a radost z objevování – to vše na čerstvém vzduchu v krásné přírodě. Jak na to vám napoví článek uvnitř novin.

Podrobnější informace o všech turistických cílech a aktivitách najdete v článkách uvnitř novin.

Tip pro náročnější turisty:

Výstup na nejvyšší vrchol Javořích hor – Ruprechtický Špičák

Od železniční stanice se vydáme severně po turistické značce do obce Vižňov údolím Vižňovského potoka a asi po dvou kilometrech přijdeme k jednomu z kostelů ve středu obce, který patří do barokní skupiny kostelů ve středu obce. Od kos-

tela nás turistická značka dovede do osady Pomeznice. Za osadou začíná mírné stoupání otevřenou krajinou s hezkými výhledy, později výstup náročnějším terénem. Nepříjemné prudší stoupání na státní hranici je jen 200 m dlouhé. Od rozcestí

u odpočívadla pokračujeme po hřebenu. Přejdeme menší vrchol sedla a z něho zdoláme nejnáročnější prudké stoupání na vrchol Javořích hor. K sestupu zvolíme turistickou trasu vedoucí do Ruprechtic. Projdeme obcí a zpět do Broumova se

můžeme vrátit vláčkem ze železniční zastávky Ruprechtice nebo pokračovat údolím Stěnavy pěšky do Broumova.

Pískovna v Adršpašských skalách

Víte, že uprostřed Adršpašských skal leží romantické jezírko, kde se natáčelo několik známých českých pohádek? Při návštěvě této oblasti byste proto toto výjimečné místo – s ostrůvkem uprostřed – neměli opomenout.

Jezírko vzniklo zatopením těžební jámy někdejšího lomu, ve kterém se po desítky let těžil křemičitý písek pro výrobu skla. Těžba písku byla zastavena v 70. letech minulého století, v době, kdy hrozilo, že pokračující těžbou dojde k odtěžení posledního skalního pilíře ve směru do chráněného Adršpašského skalního města.

Dnes je jezero, které má průměr cca 250–300 m, součástí Národní přírodní rezervace Adršpašsko-teplické skály a kolem dokola vede modře značená turistická trasa.

Novinkou je, že průvodcovská služba už není pouze na objednání, jako tomu bylo v letech minulých, ale můžete průvodce využít kdykoliv, protože vyráží na prohlídkový okruh v pravidelných intervalech. Dozvíte se spoustu zajímavostí o blankyt-

ně modrém jezeře a průvodce nezapomene ani na pověsti spjaté s tímto kouzelným místem. Služba průvodce je zdarma.

Koupání v jezeře je sice zakázáno, ale v letních měsících si zde můžete půjčit lodičku a sami na ní plout.

Jezero se letos 31. března zároveň

stalo další bránou do Adršpašských skal – slavnostně se zde totiž otevřel nový vstup do skal.

V tomto článku byla použita historická data z knihy Adršpašsko.

Beáta Radoňová

Vzhůru do Teplických skal! Pojmenujte si svou skálu

Teplické skály jsou úžasným přírodním labyrintem, kde je stále co objevovat. Do historie skal se můžete zapsat i vy! Stačí vyfotografovat některý z dosud nepojmenovaných skalních útvarů, vymyslet mu jméno a fotku s návrhem odeslat na e-mailovou adresu info@teplickeskal.com. Podrobnosti najdete na konci článku.

Z historie Teplických skal

Teplické skály, stejně jako mnoho dalších skalních měst, jsou místem, kde před mnoha miliony let bývalo mořské dno. Když právě moře ustoupilo, tak se z obnaženého dna během několika milionů let vlivem vody, větru, slunce a dalších erozi podporujících činitelů, začaly vytvářet neskutečné útvary, které zde můžeme vidět dodnes.

Po mnohá staletí, kdy člověk osidloval dnešní Teplicko, zůstávaly skály lidskému oku skryty. Sem tam do hustých jedlo-bukových lesů, které je obklopovaly, zavítal nějaký lupič, lovec či obyčejný člověk ukrývající se před nespravedlností šlechty či hrozcí válkou. Ale jejich skutečnou krásu začali

lidé vnímat až v první polovině 19. století, kdy zachvátil lesy kolem Adršpašsko-teplických skal velký požár, který trval několik týdnů. Zkáza odkryla dříve téměř neprostupný skalní labyrint. Záhy začali majitelé místních panství budovat první sítě turistických stezek, které se postupně rozšířily až do dnešní podoby.

Kouzlo pojmenování skalních útvarů

V současné době jsou skály opět obklopeny vzrostlými lesy, které již nejsou tak husté a neprostupné jako bývaly v minulosti. Skály ovšem nic ze své divokosti a ohromujícího vlivu na člověka neztratily. Ba naopak

Lidská představivost, která skály v průběhu několika století pojmenovávala, jim navíc přidala na atraktivnosti.

Na dnešním šestikilometrovém okruhu Teplickým skalním městem může návštěvník na několika desítkách ukazatelů s pojmenováním skal porovnat své pozorovací schopnosti a fantazii s představivostí našich prapraprababiček a praprapradědek. Ke zdolání láká i strmý výstup po železných schodech na zříceninu středověkého strážního hradu Střmen, z jehož vrcholu je krásný výhled na blízké i vzdálenější okolí.

Horolezci, horolezkyně, horolezčata

Teplické skály jsou i oblíbeným cílem horolezců. Zlatá éra horolezectví v této oblasti začala po druhé světové válce. Od té doby až do současnosti zde bylo podniknuto několik tisíc prvovýstupů. Technika lezení a vybavení horolezců se za uplynulých šedesát let sice velmi změnila, ale napětí, adrenalin a konečný pocit vítězství zůstávají. A pozorování horolezců bývá vítaným zpestřením procházky po skalách. Kromě horolezců se na vysokých skalních římsách dají také pozorovat vzácní sokoli stěhovaví, kteří již několik let, znovu a znovu, hnízdí na římsách Martinských a Chrámových stěn a dodávají tak místní přírodě ještě větší punc unikátnosti. K trva-

lým obyvatelům skal patří poštolky, krkavci a s nimi celá řada běžných druhů ptáků, jejichž zpěv vás bude doprovázet celou dobu vaší prohlídky.

Pojmenujte skálu!

Nechte se lákat i vy, stejně jako tisíce lidí před vámi a navštivte a poznejte pozoruhodný labyrint Teplických skal. Pokud přitom vyfotíte nějaký zajímavý nepojmenovaný skalní útvar a jeho fotku spolu s návrhem na pojmenování zašlete do konce roku 2012 na e-mailovou adresu info@teplickeskal.com, může se stát, že skála ponese jméno podle vašeho návrhu. Autoři nejlepších deseti návrhů budou odměněni nejen případným označením jimi pojmenované skály na prohlídkovém okruhu, ale také věcnými cenami. Více informací naleznete na www.teplickeskal.com. Klára Borůvková

Bischofstein – zámek pro děti i dospělé

„Bišík“ je rájem dětských her

Kam vyrazit s dětmi na výlet? Aby tam bylo hezké prostředí, pro děti dost zábavy a hodila by se restaurace, kde by také mysleli na nejmenší návštěvníky... Pokud zrovna řešíte podobnou otázku, zveme vás na zámek Bischofstein v Jiráskových skalách poblíž Adršpachu a Teplic nad Metují.

Zámek Bischofstein byl založen v 17. století a má za sebou rušné doby. Nyní však slouží jako oáza klidu a budovy jsou zařízeny jako hotel a restaurace. Je tak ideálním místem pro ty, kteří mají rádi outdoorové vyžití nebo prostě jen hledají klid od civilizace.

Bišík, jak místní slangově celou tuto lokalitu nazývají, nabízí mnoho způsobů, jak smysluplně strávit volný čas s dětmi. Areál zámku, který je obehnan dvoutetrami kamennou zdí z 16. století, vybízí k pobíhání, hraní, skotačení a jiným dětským radovánkám. Děti zde mají k dispozici spousty ručně

vyráběných prolezaček, houpaček, kladin, lanovek nebo si mohou zaskákat ve volně přístupné trampolíně. Vy si mezitím můžete zadarmo půjčit u stánku s občerstvením deku, dát si něco osvěžujícího k pití nebo ochutnat v Trutnově praženou kávu a přitom při relaxu mít své ratolesti neustále na očích. Vztít s sebou můžete i psy, ale ti musí být celou dobu pouze na vodítku.

Pokud počasí nepřeje, můžete s dětmi využít dětského koutku, který je situován přímo v nekuřácké restauraci. Dokonce i bišíkovská kuchyně je přizpůsobena nejmenším.

Můžete si vybrat z širokého dětského menu, ochutnat pravé lázeňské mošty, vybrat si mezi rozmanitými zmrzlinovými poháry nebo přímo na místě zakoupit přesnídávky.

Bohaté sportovní vyžití

Jsou-li vaše děti už větší, možná se jim bude líbit objevovat kouzlo lezení. Nemusíte se bát o jejich bezpečnost – správcem skal je Tonda Volk, jeden z našich nemnoha českých horských vůdců, který vás i vaše děti rád zasvědí do tajů lezení a bezpečnosti na skalách.

Okolí je také ideální pro pěší i cyklotoulky. Můžete navštívit nedaleký Adršpach, kde se natáčí například pohádka Třetí princ, nebo se podívat do tajemného podzemí broumovského kláštera, zajet do muzea Merkuru v Polici nad Metují, vyjet na nedalekou Ostaš...

Nechcete-li cestovat po okolí, nabízí se možnost strávit plnohodnotný den i přímo na Bišíku. Mezi skalami, pár metrů od zámku, se nachází krásné černé jezírko, kolem kterého vede naučná stezka o životě místních vátek. Hned nad tímto jezírkem se vypínají vrcholy skal a mezi nimi zřícenina hradu Katzenstein, o kterém píše Alois Jirásek v románu *Skály*. Podle románu na tomto hradě straší a v noci se objevuje blikající světélko.

Nejen vyžitím v přírodě je ovšem člověk živ, a proto si na své přijdete i tehdy, pokud rádi jezdíte za kulturou. Na zámku se několikrát do roka konají různé workshopy, které jsou přizpůsobeny i rodičům s dětmi. Pod vedením zkušených tvůrců se tam například

vyrábějí pletené koše, malují obrazy, vyrábějí papíroví draci, malují velikonoční vajíčka nebo tvoří svatební dekorace a kytice. Konají se zde také koncerty kapel napříč různými žánry – od jazzu přes punk až po soul.

Bišík můžete také využít jako prostor ke vzdělání a přihlásit své děti v létě na pobyt s anglickou školkou Helen Doron, která zde slaví velké úspěchy.

Slackline

Na konec jsme si nechali specialitu Bišíku – slackline neboli balancování a chození na popruhu upevněném mezi dvěma body. Na Bišíku se totiž koná jedna z velkých slacklinových letních akcí, na kterou se sjíždí nejen česká, ale také mezinárodní lajnařská elita. Několik lajn je na Bišíku nataženo celý rok, takže si tento celkem mladý druh zábavy a sportu můžete vyzkoušet i vy! A když se vám bude dařit, můžete vyzvat na slackline někoho z místního týmu Slack Team Bišík.

Na Bišíku se zkrátka nikdy nebudete nudit a vždy vás uvítá s otevřenou náručí!

Michala Volková

Bišík se promění v říši hudby

Hudební dílna pro děti i dospělé vás zavede k zámku Skály-Bischofstein v Teplicích nad Metují

Již třetím rokem doprovází hudební festival Za poklady Broumovska také Hudební dílna pro děti a mládež. První dva ročníky potěšily a pobavily nejen malé a mladé účastníky, ale i jejich dospělý doprovod. Proto jsme i letos připravili program tak, aby byl zajímavý pro všechny.

Působivá bude jistě procházka se členy souboru Lignum Quintet, kteří s sebou vezmou i své dechové nástroje. Tato nevádná hudební společnost vás provede po blízkém okolí zámku Skály-Bischofstein, okolo jezírka a zavede vás i do bezprostřední blízkosti skalního hradu. Muzikanti při

tom budou vyprávět o tom, proč a jak zní jejich nástroje, co za zvuky dokáže vykouzlit každý nástroj sám a jak to vypadá, když se pak spojí v dechový kvintet. Chybět nebudou ani soutěže o sladké odměny.

Po skončení dílny a malém občerstvení se můžete pustit do hledání „kešek“, kterých je jen v samém okolí zámku hned několik. A ti z vás, kteří „nekeškují“, si mohou odpoledne užít procházku či výletem směr Zdoňov. Tam se při večerním festivalovém koncertu můžete setkat s dechovým souborem Lignum Quintet ještě jednou, tentokrát v pozici účinkujících. Koncert ve zdoňovském kostele Nejsvětější Trojice začíná v 18 hodin dne 4. srpna.

Pokud nám nebude přát počasí, nevzdáme se a připravený program Hudební dílny přeneseme do prostor zámekového hotelu Bischofstein.

Hudební dílna začíná v 10 hodin, předpokládaný konec je ve 13 hodin. Využijte naši nabídku prožit příjemné letní dopoledne ve společnosti hudby v krásné přírodní scénérii Jiráskových skal.

Pro podrobnosti nebo přihlášky volejte na telefonní číslo 731 610 652 nebo navštivte stránky festivalu www.zapoklady.broumovsko.cz. **Marcela Lilingová**

Těšit se můžete na novinky při prohlídkách i návštěvě klášterní zahrady*

Prohlídky broumovského kláštera

Benediktinský klášter patří mezi národní kulturní památky České republiky. Současnou podobu opatství vtiskl Kilián Ignác Dientzenhofer, který je autorem projektu barokní přestavby kláštera. Ta byla provedena v letech 1726 – 1748. V letošní turistické sezóně je pro návštěvníky připraveno několik novinek. Kromě klasické prohlídky mohou klášter navštívit také v doprovodu loupežnického synka Lotranda, prohlédnout si výstavu v nové Galerii Dům v klášterní zahradě nebo se občerstvit v nově otevřené kavárně.

Mladý Lotrando vás provede broumovským klášteřem

Broumovský klášter se společně s dalšími 9 hrady a zámky zapojil do projektu „Otevřte 13. komnatu“, tajemných prohlídek za doprovodu záhadných postav. V letošním roce vás klášteřem kromě klasického průvodce provede také mladý loupežnický synek Lotrando z pohádky Karla Čapka. Ten, místo aby se jako správný syn věnoval otcově řemeslu (loupežnictví) našel své poslání v knihách a učení. Společně s ním odhalíte mnohé záhady a taje, které při svých studiích objevil, a skrývají se za zdmi tajemného benediktinského kláštera. Interaktivní a zábavnou hrou budete společně s vašimi ratolestmi řešit tajenku, za jejíž správné vylouštění získáte jeden z klíčů otevírající třináctou komnatu. Třináctou komnatu bude moci navštívit každý, kdo nasbírá alespoň sedm klíčů na hradech, zámcích a v klášteřích, které se do projektu zapojily. Kromě broumovského kláštera jsou mezi nimi: hrad Grabštejn, Kost, Slezkostravský hrad, zámek Loučeň, Děčín, Chlumeck nad Cidlinou, Kačina, Kozel a Slatiňany. Se získáním klíče vám Lotrando zcela jistě pomůže, při prohlídce zapojíte všechny smysly a odnesete si nezapomenutelný zážitek. Pro ty z vás, které bude zajímat, jak to s Lotrandem nakonec dopadlo, máme řešení. Vše se dozvíte právě v pohádce Karla Čapka s názvem *Druhá loupežnická pohádka*.

Turínské plátno, klášterní knihovna a vamberecké mumie

Je tomu více jak dvanáct let, co byla nalezena v klášterním kostele sv. Vojtěcha nad kaplí sv. Kříže za zlateným štukovým věncem unikátní kopie Turínského plátna z roku 1651. Objev vzbudil velký zájem, a je jednou z největších atrakcí kláštera i dnes. Jedná se o jedinou historickou kopii Turínského plátna ve Střední Evropě – severně od Alp. Jde o malbu na lněné plátno čtyřmi odstíny hnědavé barvy (přírodní pigment). Uprostřed plátna je vidět latinský text *Extractum ab originali*, což doslovně v překladu znamená Vytáženo z originálu. Kopie se tedy originálu opravdu dotýkala a tím získala punc svátosti dne 4. května 1651. V současné době je broumovská kopie vystavena společně s dalšími artefakty v refektáři a návštěvníci ji zhlédnou během prohlídky kláštera.

V klášterní knihovně bylo původně asi 67 000 knih, dnes jich tu zůstalo asi 17 000. Poslední přestavba knihovny byla provedena

v roce 1792 za opata Jakuba II. Po roce 1950 byly vzácné knihy, rukopisy a prvotisky převezeny do Hradce Králové a do Prahy, část byla také rozkradena. Dnes během prohlídky kláštera kromě vzácných knih v latině a němčině spatříte také jedinečný globus, na kterém není zobrazen kontinent Austrálie (nebyla v době vzniku globusu ještě objevena). V místní knihovně byla také svého času uložena známá Dáblova bible.

Od roku 2000 mohou návštěvníci zhlédnout expozici Vambereckých mumii ve sklepních prostorech rozsáhlého klášterního komplexu. Mumii měšťanů, kněží, varhaníků a dalších významných osobností bylo v kryptě kostel sv. Prokopa ve Vamberku uloženo kolem padesáti. Před několika lety došlo v důsledku stavebních prací ke zvýšení vlhkosti v kryptě. Několik pozůstatků lidských těl bylo již ve značném stádiu rozkladu a musely být pohřbeny do země. Třicet čtyři mumii se však podařilo zachránit. Mezi nejvýznamnější mumie patří zakladatelka vambereckého krajkářství Magdalena Grambová. Expozici mohou návštěvníci zhlédnout za příplatek po prohlídce kláštera.

Využijte dalších nabídek broumovského kláštera

I v letošní sezóně se zájemci mohou těšit na noční prohlídky kláštera. Začínají v den státního svátku 5. července a poté pokračují celé léto vždy každý pátek od 22:00 hodin. Netradiční prohlídky za svitu svíček jsou

tajuplným zážitkem pro každého účastníka. Těm, kteří si na noční prohlídku netroufou a raději zavítají do kláštera ve dne, doporučujeme navštívit nově otevřenou kavárnu a suvenýr shop přímo v areálu kláštera. Občerstvit se můžete kvalitní kávou nebo tradičním místním pivem Opatem. V suvenýr shopu zakoupíte regionální produkty (medy, džemy, sýry), mapy a další turistické suvenýry. Hezkou procházku si užijete v prostorách klášterní zahrady a můžete ji spojit také s návštěvou Galerie Dům, která je v zahradě také nově otevřena.

Broumovský klášter otevírá své brány a těší se na vaši návštěvu. Podrobné informace o prohlídkách naleznete na www.klas-ter-broumov.cz.

red

Cykloturistika na Broumovsku

Výlety na kolech můžete v našem regionu spojit s prohlídkou památek a přírody. V rozmanité krajině si přijdou na své vyznavači horských a trekkingových kol a také přátelé méně náročných terénů i rodiny s dětmi. Na kole je také možné navštívit sousední Polsko, ať po silnici nebo po cyklostezkách.

Při svých toulkách na kole můžete využít také cyklobusů. Nechte své auto doma nebo v ubytovacím zařízení a jeďte s cyklobusem na výlet. Pohodlně vás dopraví i s vaším jízdním kolem do Adršpaško-teplických skal, na Janovičky nebo do Police nad Metují.

Tip na výlet:

Cyklistický okruh Vyhádková cesta, (27 km), KČT číslo 4001
(v terénu modré značení)

Vydejte se na „Vyhádkovou cestu“, která částečně sdílí trasu a značení s cyklos-

tezkou „Stěny“ (KČT číslo 4000, značená červeně). Cesta je vhodná pro horská nebo trekkingová kola. Vede částečně po asfaltových silnicích, částečně po lesních a polních cestách, které jsou díky písčitému charakteru špatně sjezdné na úzkých pneumatikách.

Nasednout na kola můžete v Polici nad Metují (výchozí bod u penzionu Adler na Bělské ulici) a odtud již směřovat vstříc Broumovským stěnám. Nejprve se vydejte po červené značce Stěny, po trase Suchý Důl – Hlavňov – Pasa (pozor cesta vede v úseku Pasa – Pod Pasy 2 km po frekventované silnici II. třídy) – Pod Pasy – Křinice (osada Amerika). Jako na dlani se odtud otevírá výhled na Broumovskou kotlinu s hraničními Javořimi horami.

Dále již pokračuje modře značená cesta „Vyhádková“ (č. 4001), která vás dovede do Martínkovic. Následuje stoupání k rozcestí pod Velkou kupou a dále pod Božanovský Špičák. Zde je místo pro odpočinek s neopakovatelnými pohledy na polský Park narodowy Gór Stołowych s Hejšovinou, na Radkowský zalew a za ním zalesněný vrch Mnich či dolů na obec Božanov.

Zbývá vystoupat k Pánovu kříži, následuje příjemný sjezd do obce Slavný (630 m n. m.). Je to nejvyšše položená obydlaná osada náchodského okresu. Za pěkného počasí vás zastaví výhledy na Krkonoše,

Cyklobusy Kladským pomezím

Provoz o víkendech a svátcích od 12. 5. do 23. 9. 2012

Linka Hradec Králové – Adršpach – Pomezí Boudy od 2. 7. do 31. 8. 2012 včetně pracovních dnů

Linka Police nad Metují – Broumov – Janovičky Pouze o víkendech a svátcích od 23. 6. do 26. 8. 2012

CDS NÁCHOD CDS s.r.o. Náchod
Kladská 286, středisko Náchod, Borska 5161
Informační kancelář:
tel.: 491 541 025, fax: 491 541 343
www.cdsnachod.cz

1) Červená linka									
Hradec Králové – Náchod – Adršpaško-teplické skály – Polzeňská bouda									
čas	čas	OD	zastávky	PR	čas	čas	čas	čas	čas
7:00	7:00	Hradec Králové, aut. st.	6:10	6:10					
7:20	7:20	Jaroměř, Na Spici	5:47	5:47					
7:25	7:25	Jaroměř, aut. st.	5:45	5:45					
7:40	7:40	Česká Skalice, nám.	5:30	5:30					
7:51	7:51	Náchod, Staré Město, roz.	5:18	5:18					
8:00	8:00	Náchod, aut. st.	5:15	5:15	19:20	19:20			
8:10	8:10	Velká Poltář, pod	5:15	5:15	19:10	19:10			
8:15	8:15	Hronov, aut. st.	5:15	5:15	19:05	19:05			
8:23	8:23	Bezvěrov n. Met., Na Mlýně	18:58	18:58					
8:30	8:30	Police n. Met., aut. st.	18:50	18:50					
8:50	8:50	Teplice n. Met., nám.	18:30	18:30					
8:55	8:55	Teplice n. Met., skály	18:25	18:25					
9:05	9:05	Adršpach, skály	18:15	18:15					
9:10	9:10	Adršpach, Horní Adršpach, žak. zast.	18:05	18:05					
9:25	9:25	Trutnov, aut. nádraží	17:50	17:50					
9:50	9:50	Trutnov, aut. nádraží	17:30	17:30					
10:10	10:10	Svoboda nad Úpou, aut. stanice	17:05	17:05					
10:15	10:15	Horní Maršov, Těmny Důl, odt. Malá Úpa	17:00	17:00					
10:20	10:20	Horní Maršov, Těmny Důl, odt. Malá Úpa	16:55	16:55					
()	()	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, nám.	16:50	16:50					
()	()	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, nám.	16:45	16:45					
()	()	Pec p. Sněžkou, Velká Úpa, nám.	16:40	16:40					
10:20	10:20	Horní Maršov, Těmny Důl, odt. Malá Úpa	16:35	16:35					
10:35	10:35	Dolní Malá Úpa, Spálený Mlýn	16:25	16:25					
10:45	10:45	Horní Malá Úpa, Pomezí Boudy	16:15	16:15					
so, ne, sv. prac. dny			so, ne, sv. prac. dny						

Pozor - tento spoj jezdí během prázdnin od 2. 7. do 31. 8. 2012 i v pracovních dnech

2) Modrá linka									
Náchod – Rudova Zdrž – Karlův									
čas	čas	OD	zastávky	PR	čas	čas	čas	čas	čas
8:00	8:00	Náchod, aut. st.	9:20	16:35					
8:04	12:04	Náchod, Běláves, Ida	9:16	16:31					
8:05	12:05	Náchod, Běláves, cednice	9:15	16:30					
()	()	Kudova Zdrž, Stone granice	9:10	16:25					
8:12	12:12	Kudova Zdrž, ul. Zdravova	9:10	16:25					
8:23	12:23	Karlův, Oletné skály	8:55	16:10					
8:35	12:35	Karlův	8:45	16:00					

Pozor - tento spoj jezdí během prázdnin od 2. 7. do 31. 8. 2012 i v pracovních dnech

3) Tmavě zelená linka									
Police nad Metují – Janovičky v Javořině horách									
čas	čas	OD	zastávky	PR	čas	čas	čas	čas	čas
8:45	19:00	Police nad Metují, aut. st.	8:13	18:43					
8:47	19:02	Police n. Met., Otaslavská	8:11	18:41					
8:49	19:04	Bukovice	8:08	18:38					
8:51	19:06	Police n. Met., Pákov, host.	8:06	18:36					
8:53	19:08	Police n. Met., Pákov, host.	8:04	18:34					
8:55	19:10	Police n. Met., Pákov, host.	8:00	18:30					
8:58	19:13	Police n. Met., Pákov, host.	7:58	18:28					
9:01	19:16	Broumov, rybník Šágr	7:55	18:25					
9:05	19:20	Broumov, Městský úřad	7:52	18:22					
9:06	19:21	Broumov, hotel Věsta	7:50	18:20					
9:15	19:23	Broumov, aut. st.	7:48	18:18					
9:17		Broumov, MŠP	7:46	18:16					
9:19		Broumov, Stavenčiny	7:44	18:14					
9:21		Broumov, Olivětín, Věsta	7:42	18:12					
9:22		Broumov, Olivětín, hostinec	7:40	18:10					
9:24		Broumov, Benešov	7:38	18:08					
9:26		Broumov, Benešov, otáčka	7:36	18:06					
9:30		Heřmančovice, Janovičky, zámek	7:35	18:05					

Pozor - tento spoj jezdí pouze od 23. 6. do 26. 8. 2012 o víkendech a svátcích
Poznejte krásy Kladského pomezí ze sedla vašeho jízdního kola nebo během pěšího výletu. Nechte auto doma a využijte přepravy cyklobusů, které vás dovezou do Adršpašských skal, Jestřebích hor a Stolových hor v Polsku. Přijměte pozvání do sousedních regionů a cyklobus vás zaveze do Krkonoše a Orlických hor. Možnosti výletů se nabízí neřeberné množství. Více informací na www.kladskempomezí.cz.
Informace o cyklobusech do Orlických hor a Krkonoše najdete na www.orlickehory.eu a www.krkonose.eu

Realizace projektu provozu cyklobusů je podpořena dotací Královéhradeckého kraje. Projekt podpořila města Jaroměř, Česká Skalice, Náchod, Velké Poříčí, Hronov, Červený Kostelec, Police nad Metují, Teplice nad Metují, Adršpach, Svazek obcí Jestřebí hory, Broumov a Svazek obcí Východní Krkonoše.

TURISTICKÁ OBLAST KLADESKÉ POMEZÍ

blíží Jestřebí hory, Čapí vrch v Adršpaško-teplických skalách a na stolovou horu Ostaš.

Zbývá již pouze sjezd do Suchého Dolu a výchozího bodu cesty – Police nad Metují.

Cyklistický okruh Stěny, (53 km), KČT číslo 4000

(v terénu červené značení)

Cesta, vhodná pro horská nebo trekkingová kola, vede kolem cca 10 km dlouhého hřebetu Broumovských stěn v České republice a nejvyšší stolové hory Szceliniec (Hejšovina) v Polsku. Trasa vede převážně po silnicích málo zatížených automobilo-

vou dopravou, s četnými vyhlídkami. Svě putování můžete začít v Křinicích u Ameriky a dále se vydat do Martínkovic a Božanova přes hraniční přechod do Radkova. V úseku Božanova – Radkova je povrch místy šetrkovitý a špatně sjezdný pro silniční kola. Z Radkova na Karlův začíná těžší část cesty. Čeká na vás náročné devítikilometrové stoupání. Pozor při sjezdu z Karlůva ke státní hranici v Machovské Lhotě – silnice je místy rozbitá a slouží provozu lesního hospodářství. Protože je trasa vedena přes sousední Polsko, nezapomeňte na občanský průkaz nebo cestovní pas.

Náročnost: méně náročná trasa kromě náročnějšího stoupání v úseku Radkova – Karlův.

red

Taky jste toužili najít poklad, když jste byli malí?

Vydejte se na cestu za poklady

Někomu tento sen splnili v dětství rodiče nebo táboroví vedoucí při hraní „pokladovek“. Hledat poklady však můžete i v dospělosti! Potřebujete k tomu dávku nadšení a připojení na internet, případně pro snadnější nalezení i přístroj GPS (Global Positioning System) a můžete se směle vrhnout do celosvětové hry zvané GEOCACHING.

Vznik geocachingu

Nejprve trocha historie. Systém GPS vyvinula v 70. letech 20. století americká armáda. Navigace, která dokáže pomoci družic zaměřit jakékoli místo na zeměkouli s přesností několika metrů, byla určena pro vojáky a v té době určitě nikdo netušil, že ji za pár desítek let budou moci využívat i civilisté. Situace se změnila v 90. letech. Systém byl zpřístupněn veřejnosti, ovšem se záměrnou chybou. Odchylna zaměření činila zhruba 50–200 metrů, což je celkem velká vzdálenost. 1. května 2000 byla však tato nepřesnost odstraněna a diskuse, jak možností GPS využít, začaly vířit vlny internetu.

Impuls ke vzniku dobrodružství zvaného geocaching dal jistý Dave Ulmer, který schoval v lese schránku (ang. *cache*, česky slangově *keš*) a její přesné umístění zveřejnil na internetu. Kdo krabičku našel, mohl si z ní něco vzít a na oplátku v ní něco svého zase zanechat. Do několika dní se v USA objevily spousty skrýší a zanedlouho vznikl web, kam mohli jednotliví hledači psát své dojmy a postřehy z hledání. Slovo geocaching bylo poprvé použito 30. května 2000. Skládá se z předpony *geo*, označující činnost související se Zemí, a slova *cache* neboli *skrýš*.

Geocaching je v současné době rozšířenou činností nejenom v České republice.

Po celém světě se nachází více než milion nejrozličnějších skrýší. Pojďme se tedy podívat, jak postupovat krok po kroku, pokud se chceme geocachingu věnovat.

Jak na to?

Nejprve je vhodné se registrovat na serveru www.geocaching.com, kde poté uvidíme mapu s přesnou polohou uložení jednotlivých schránek (viz obr.). Když klikneme na jednotlivé ikonky, ocitneme se na webové stránce, která popisuje dané místo (kešky by se měly ukládat na zajímavá místa). Najdeme tam ale i velikost schránky, jak moc je obtížné kešku ulovit, komentáře dalších „lovců“, kterým se lidově říká „kačeři“ – od ang. *geocacher* vznikla česká zkomolenina geokačer, zkrácením pak kačer. Na webu někdy bývá i malá nápověda a někdy také informace o tom, jaké poklady schránka skrývá. Ve schránce totiž nemusí být jen vaše předměty, nýbrž i předměty putovní, kterým se říká geocoiny nebo travel bugs (viz obr.). Každý takový předmět má specifický kód (např. TB2VHCD) a svou webovou stránku, kde je zveřejněno, kolik kilometrů předmět nacestoval (přemisťováním z keše do keše) a jeho poslání (například „chci se posouvat stále na sever“, „chci během půlroku navštívit co nejvíce keší“ apod.). Je

samozřejmě žádoucí přání putovních předmětů respektovat...

samozřejmě žádoucí přání putovních předmětů respektovat...

Nalezení pokladu

Základní informace už máme, takže se můžeme směle pustit do hledání. Zaměříme se na region, ve kterém se nacházíme a najdeme si kešku, kterou chceme „odlovit“. Z webové stránky se dozvíme spoustu zajímavých informací o daném místě, zjistíme přesné souřadnice uložení, zadáme je buď do GPS, nebo – pokud GPS nemáme – například na server www.mapy.cz, abychom zjistili, kde přesně se schránka nachází, a vypravíme se na místo.

Hledáme (nic samozřejmě neničíme a nepoškozujeme)...až najdeme! Schránka může být různé velikosti od 1 cm po velké boxy různých tvarů – to už záleží na kreativitě majitele (schránku může založit každý registrovaný člen – musí o ni však pečovat). Schránka obsahuje **základní informace o hře** (to kdyby ji objevil někdo náhodou), **notýsek**, do kterého napíšete svůj nick (přezdívku), pod kterým jste se zaregistrovali, **datum a čas nálezů** a krátký **vzkaz** pro ostatní nálezců či majitele schránek. Pokud se vám ze schránky něco líbí, můžete si to vzít, ovšem vždy jen výměnou za něco svého (nejlépe i podobné hodnoty). Důležité je zapsat svou návštěvu nejenom do notýsku, ale i na web, kam zaregistrujeme – pokud se nám poštěstilo – i minci nebo putovní předmět. A poslední věc – je třeba kešku zase vrátit na původní místo a zamaskovat ji tak, jak byla, aby měli všichni další hledači pokladů stejné podmínky.

Někdy ovšem hledáme, hledáme a nic nenajdeme. Není to žádná tragédie. Chyba bývá nejčastěji v chybném zadání souřadnic do GPS (v případě složitějších kešek někde ve výpočtu výsledných souřadnic), špatném signálu družic (v hustém lese a ve skalách nám ručička na GPS lítá, kam se jí zachce), a někdy se také může stát, že kešku včetně jejího obsahu někdo odcizil...

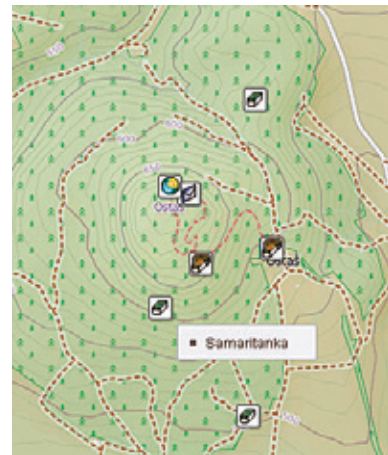
Pokud ji tedy nenajdeme a souřadnice máme správné, je žádoucí svůj neúspěch na webovou stránku kešky zapsat pro informaci ostatním. Pokud byla keška odcizena (několik kačerů ji nenajde), je na odpovědnosti zakladatele kešky, aby zvážil změnu úkrytu a nedošlo tak k opětovnému odcizení.

Typy kešek

Někdy ale nalezení pokladu nemusí být tak jednoduché. Existuje totiž několik typů kešek. Kromě těch nejjednodušších (z webu si zjistíte souřadnice) musíte někdy navštívit několik míst a zjistit tam určité informace, ze kterých posléze získáte souřadnice výsledné finálky – pokladu. Jindy je třeba vyluštit doma nějakou hádanku, případně najít odpovědi na dané otázky přímo v terénu, z chytrých knih či za pomoci strýčka Googla. Možností, jak se dostat k výsledným souřadnicím, je nespočet – záleží jen na fantazii autora – zakladatele kešky.

Více o tomto dobrodružství se můžete dočíst na serverech www.geocaching.cz nebo <http://wiki.geocaching.cz>.

Lenka Slavíková

Navštivte muzeum mlynářství s vodníkem, medvědem a čerty

Mlýn Dřevíček vám odhalí taje mlynářského řemesla

Jak se z obilí stane mouka? Co dokázaly stroje, které používali naši předci k výrobě mouky? A kde mají své doupě zdejší mlynští čerti? To se vše dozvíte při návštěvě mlýna Dřevíček.

Mlýn v Horním Dřevíči se nachází na spojnici Hronova a Stárkova. Děti i dospělí se zde mohou podívat, jak se ze žita a pšenice mlela mouka v první polovině 20. století. Ve mlýně se totiž nachází kompletní mlynářské zařízení, jež bylo plně funkční v době před rokem 1940. Návštěvníci mlýna se tak seznámí s postupem mletí zrna od příjmu obilí od sedláků až po výdej mouky. Dozvídá se, k čemu slouží kapsové výtahy, mlecí stolice, loupáčka, refořma a další technika. A pak už se mlýn s pomocí síly vody spustí: roztočí se všechny hřídele, řemenice a díky pevným koženým řemenům se rozhybe vše, co se ve mlýně nachází.

Na své si tak přijdou milovníci techniky, kteří mohou obdivovat, jak zdánlivě jednoduché stroje mění zrna v mouku. Děti nejvíce udivuje „tančící stroj“. Ty odvážnější a aktivnější mohou chytat do ruky pšeni-

nou krupici při jejím čištění, případně i zastoupit pana mlynáře při vysypávání pytlů s moukou do dřevěných nádob.

V přízemí mlýna je k vidění také výstava strojů a zařízení potřebných k výrobě chleba nebo rohlíků – vše je opět z doby před 70–80 lety. Nechybí tu ani jednoduché čistírny obilí, které používali sedláci po vymlácení zrna. Děti si mohou zatočit klikou a zjistit, jak se obilí čistilo před tím, než s ním sedláci přišli do mlýna.

Vodníci a čerti

Na schodech vedoucích do vyššího patra čeká na návštěvníky poslední vodník, který ve Dřevíčku působil. Strach ale z něj mít nemusí, protože to byl velmi hodný vodník. Na rozdíl od jiných, kteří ve mlýně či jeho okolí působili, nikoho neupil ani

jinak mlynáři neškodil. Ve mlýně však návštěvníci najdou i medvěda namalovaného v životní velikosti, který se kdysi pohyboval v blízkosti mlýna.

V Dřevíčku je ovšem i čertovo doupě. S čerty ve mlýnech nebyly nikdy žerty. Věk i v tomto mlýně občas něco poškodí nebo udělají nějakou lumpárnu. A mlynář pak má práci navíc. Zdejší čerti jsou zalezlí pod střechou mlýna blízko komína. Mají rádi teplo, proto si stále topí v kamnech a něco vaří v hrnci. Když je někdo vyruší, tak to dají vědět hřměním. Přesto se jich nikdo nemusí bát. Pokud jsou ve mlýně návštěvníci, nesmí z doupěte vylézt. Jinak by je vodník postříkal vodou, a to by se jim určitě nelíbilo.

Když zbude trochu času a návštěvníci mají zájem, dozví se i o tom, že kromě běžných hospodářů ve mlýnech působil i „šejdíř“. A víte, že ve mlýnech býval i „ha-

sačert“? Pokud nevíte, co to bylo, vydejte se na prohlídku mlýna Dřevíček a nahlédněte pod pokličku starých řemesel i mlynářského tajemství.

Informace o otevírací době:

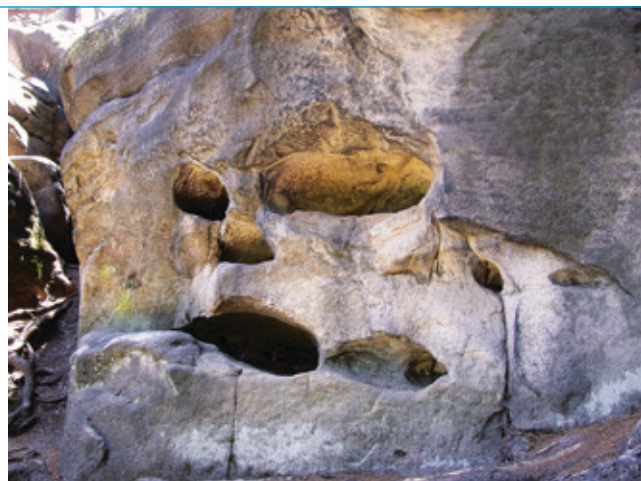
O prázdninách (červenec–srpen) je ve mlýně otevřeno každý den od 9:00–18:00 hodin, v květnu–červnu a v září–říjnu od soboty do úterý vždy od 9:00–17:00 hodin. Pro skupiny je možné dohodnout i jiný termín. Více informací o mlýně je na webu www.mlyndrevicek.cz. **Arne Šubrt**

Navštivte skalní labyrint na Ostaši

I zde naleznete zajímavé skalní útvary s roztodivnými jmény

Přírodní rezervace Ostaš, vyhlášená roku 1956, se nachází ve vrcholové části stolové hory Ostaš s výškou 700 m. Ostaš se dělí na Horní labyrint a Dolní labyrint a turistický okruh návštěvníkům nabízí pohledy na rozmanitou soustavu skal, jeskyní, chodeb a další bizarní útvary. Na vrcholu Ostaše skály tvoří náhorní plošinu. Tyto skalnaté výchozy a vrcholová Frýdlantská skála nabízí pěkné výhledy do broumovského a polického okolí. Ostaš stejně jako okolní města poskytoval lidem úkryt v dobách útlaku a ohrožení, proto se ve skalách setkáváme se Sluji českých bratří. Z dalších významných skalních útvarů zmíníme například skalní útvar Zrádce, Mohyly smrti, Čertovo auto nebo Zbrojnoše se skupinou medvědů. Vyhlídkový okruh je značen modrou turistickou značkou. Ke Sluji českých bratří a do Kočičích skal vede zelená značka, k Samaritánskému prameni pak značka modrá. Pod Ostaší je parkoviště dostupné z Police nad Metují.

Místa jako stvořená pro volný čas, rekreaci a zábavu

Odpočíte si, zaplavte si, užijte si klidu a pohody na dobře vybavených koupalištích na Broumovsku.

Meziměstí – AQA LAND

Areál sportu a zdraví v Meziměstí byl otevřen v roce 2010. Moderní komplex byl vybudován na místě bývalého koupaliště pocházejícího z 80. let minulého století. Hlavním lákadlem areálu jsou tři rozměrné bazény. Pro děti je připraven šedesátimetrový tobogán a také skluzavka s několika drahami. Návštěvníci mohou využít masážní vzduchové hlavice, dva chrliče vody, podvodní trysky, perličkovou masáž, vodní hřib

a šplhací síť. Pro děti je připraven dětský bazén se šikmou přelivovou plochou, jemnou perličkovou masáží a hříbečkem s vodní plochou. Zahrát si můžete minigolf s 29 hráčmi poli nebo stolní tenis. Pro příznivce míčových her (volejbal, nohejbal) je připraveno víceúčelové sportoviště s kvalitním polyuretanovým povrchem. Děti se mohou těšit na dětské hřiště s kolotočem, houpačkami, pískovištěm nebo skluzavkou.

Teplíce nad Metují – koupaliště

Přírodní koupaliště se nachází nedaleko centra města Teplíce nad Metují a pro návštěvníky nabízí 50 x 25 m bazén s hloubkou až 2,8 m, skokanský můstek se dvěma stupni – 1,5 m a 3 m. Pro děti jsou zde připraveny kolotoče a houpačky, dospělí si mohou zahrát stolní tenis, ruské kuželky, nohejbal nebo volejbal. K dispozici je také občerstvení.

Police nad Metují – koupaliště

V Polici nad Metují je k dispozici plavecký bazén, bazén pro neplavce a brouzdaliště pro děti. Kromě plavání si můžete zahrát stolní tenis nebo kuželky. Děti si mohou vyhrát na pískovišti nebo si půjčit plavecké pomůcky. I zde je pro vás připraveno občerstvení – teplá jídla, cukrová vata a nápoje.

Zalew v polském Radkowě

Nádrž je situována v malebné krajině Gór Stolowych (Hejšoviny). Na území se nachází hlídáné přírodní koupaliště, které ocení zejména rodiny s dětmi. K zapůjčení je vybavení pro vodní sporty, využít můžete hřiště na plážový volejbal. V oblasti se navíc konají různé kulturní a sportovní akce. Pro návštěvu doporučujeme využít cyklotrasy vedoucí přes hraniční přechod v Božanově až do Radkova.

Nowa Ruda – aquacentrum

V aquacentru v polské Nowe Rude (nedaleko hraničního přechodu v Otovicích) si užijete spoustu legrace a zábavy. K dispozici je zde plavecký bazén s délkou 25 m a také rekreační bazén s atrakcemi jako jsou vodní biče, gejzíry, masážní trysky nebo 60m skluzavka.

red

Další tipy na koupaliště a vodní plochy

Náchod – Jiráskovo koupaliště

- bazén 50 x 25 m s masážními tryskami, chrliči vody a čtyřdráhovou skluzavkou
- dětský bazén se skluzavkou
- brouzdaliště pro nejmenší s vodním hříbečkem
- občerstvení v areálu koupaliště

Kudowa Zdrój – aquapark Wodny Swiat

- plavecký bazén 25 m
- rekreační bazén s gejzíry a umělou řekou
- tobogán dlouhý 92 m

Česká Skalice – vodní nádrž Rozkoš

- přírodní koupaliště ohraničeno plovoucím molem a bójkami
- brouzdaliště napuštěno pitnou vodou
- tobogán – výška 15 m, délka 115 m
- půjčovna lodí, motorových lodí, šlapadel a surfů

Užijte si adrenalinových zážitků v regionu

Chcete si vychutnat pořádný adrenalin a vyzkoušet, co se ve vás skrývá? Region nabízí několik možností, které stojí za to využít.

Lanový park Janovičky

Lanový park Janovičky se nachází v areálu rekreačního centra Tábor Janovičky pod hřebenem Javořího hor. Celý park je umístěn v lese na stromech, plošiny jednotlivých překážek jsou ve výšce 6-12 m nad zemí. Lanový park je vhodný pro celou rodinu, děti ho zvládnou za doprovodu rodičů od 10 let. Budete seznámeni s pravidly bezpečného pohybu ve výškách, dostanete kompletní vybavení od renomovaných výrobců, budou se vám věnovat proškolení instruktoři, kteří se o vás postarají po celou dobu pobytu v lanovém parku. Jednotlivé překážky mají různou obtížnost, od jednoduchých až

po opravdové lahůdky, na trase je i několik velmi oblíbených lanovek.

Pro návštěvu je nutno se předem objednat, kontakty a další podrobnosti najdete na stránkách www.taborjanovicky.cz

Lanové centrum Adršpach

Areál nízkých a vysokých lanových lávek pro všechny věkové kategorie a skupiny. Pro zájemce jsou připraveny jak individuální lanové lávky, při jejichž překonávání se každý jistí pomocí dvojího bezpečného jištění, tak i týmové překážky, kde záleží na spolupráci mezi účastníky. Lanové centrum nabízí aktivity pro děti od 6 let, na které budou ještě dlouho vzpomínat. Vysoké lávky jsou obvykle nejzábavnější částí celého programu a utkví vám v paměti. Areál nabízí také programy pro školy a firmy.

Další podrobnosti naleznete na internetových stránkách www.adrcentrum.cz.

Horolezení

Pískovcová skalní města národních přírodních rezervací, přírodní rezervace a přírodní památky na Broumovsku patří mezi nejznámější horolezecké terény v České republice.

Do lezeckých oblastí patří: Adršpašské skály, Teplické skály, Broumovské stěny, Křížový vrch, Ostaš. Vyzkoušet si tento zajímavý sport můžete v doprovodu zkušeného horolezce ve všech uvedených místech Broumovska.

Vyjíždky na koních

Chov koní má na Broumovsku dlouholetou tradici. Snad v každé vesnici spatříte ohradu a v ní různá plemena koní. Navštívit a domluvit si vyjížďku můžete na několika místech v regionu Broumovska. Až se budete chtít na něco zeptat, navštívit stáj nebo se

projet na koni, neváhejte. O své zkušenosti se s vámi rádi podělí. „Na koňském hřbetě je ráj srdce“ a na Broumovsku to platí dvojnásob.

Lety nad Broumovskem

Lety nad Broumovskem jsou jedinečným a nezapomenutelným zážitkem pro všechny. Pokud nevládníte pilotní průkaz, a přesto byste se rádi proletěli v letadle nebo vrtulníku a shlédli krásy Broumovska z ptáčích perspektiv, navštivte letiště v Broumově – Martinkovicích. Trasu letu si určíte samy, dle domluvy s pilotem.

Podrobnější informace o dalších neuvěřitelných zážitcích naleznete na turistických stránkách Broumovska.

red

Zoo Farma Łączna

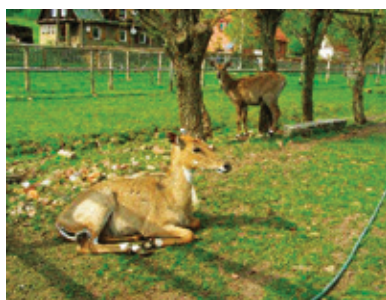
Máme pro vás tip na výlet, který potěší velké i malé. Kousek za hranicemi s Polskem, v obci, která se jmenuje Łączna, najdete malou rodinnou Zoo Farmu, která vás překvapí rozmanitostí živočišných druhů. Najdete tu zvířátka, která u nás běžně žijí, ale je těžké je potkat ve volné přírodě, protože jsou plachá, ale i exotickou zvěř, kterou byste v našich podmínkách hledali jen velmi těžko.

Návštěvníky každého věku jistě potěší pohled na hravé surikaty, nosáły, dikobrazy, servaly, lva berberského, opice, papoušky,

lamy, antilopy, ale i laně, jeleny, koně a kozy všeho druhu.

Celkem zde najdete více jak 40 druhů zvířat, která tu žijí v souladu s okolním prostředím. Zoo Farma ve svém areálu nabízí i malé občerstvení, ubytování a hlavně základní hygienické zázemí a parkoviště pro návštěvníky.

Pokud se do Zoo Farmy vypravíte, můžete dojet přes hraniční přechody v Meziměstí nebo ve Zdoňově přes polský Miroszów do Łączny až k samotnému vstupu do zoo nebo spojit celý výlet s pěší procházkou. K zoo se dá dostat několika turistickými cestami. Ta nejjednodušší vede od hra-

ničního přechodu na Loděnicích, kam můžete dojet autem nebo dojít pěšky ze Zdoňova. Cesta vede vlevo od hraničního přechodu a je značená zeleným turistickým značením, které vás zhruba po 1 km dovede přímo k ohradám této kouzelné zoo.

Vstupné, které je často vybíráno až v průběhu prohlídky zoo, je 8 Kč pro dospělé a 5 Kč pro děti.

Martina Tauchmanová

Dětský ZOOkoutek v Polici nad Metují

Zajímají vás květiny a zvířata? Nebo rádi chytáte ryby, které si pak třeba sami ugrilujete? A chcete si užít výlet i s dětmi? Pak se vydejte do Zahradního centra Zahradnictví Zobal. A co vás zde čeká?

Výstava balkonových květin

Můžete si zde prohlédnout velké množství méně známých i populárních druhů květin v celé jejich kráse. Inspirujte se, co si pro příští rok pořídit do svých truhlíků a misek.

Dotykový zookoutek

V našem zookoutku najdete poníka, zakrslé prasátko, ovečky, kamerunské kozičky, domácí a okrasné kachýnky, zakrslé králíčky, morčata, fretku, papoušky,

ky, nutrie, holoubky, koroptvičky, vodní a suchozemské želvy a další zvířátka. A co více – zvířata je zde dovoleno krmit a hladit.

Rybolov nejen pro děti

Pokud jste ještě nikdy nerybařili, můžete si lov ryb zkusit u nás. Když budete šikovní, ulovíte pomocí rybářského prutu nebo čerňeně zaručeně čerstvého pstruha, kterého si můžete odnést domů nebo si ho sami připravit na zapůjčeném grilu.

Dětské hřiště s dovednostními herními prvky

Pro ty nejmenší děti jsme připravili pískoviště s houpáčkami. Větší děti si mohou zkusit rýžování zlata nebo stavbu hrází a vodních mlýnků na umělém potůčku, odvážlivci si mohou vyzkoušet udržení rovnováhy na napnutém popruhu (slackline – chůze po lajně) nebo šikovnost na lanovce. Na hřišti je i celá řada dalších dovednostních herních prvků.

Do konce října je otevřeno každý den!

Dalibor Zobal

Navštivte s dětmi dinosauří park v polském Karłowie

Hraniční polská obec Karłów láká k návštěvě parku dinosaurů, který se nachází na úpatí Hejšoviny v Národním parku Stolových hor, a to na ploše velké asi jako fotbalové hřiště. V parku, kde se bude líbit nejen dětem, ale i rodičům, je k vidění na 30 modelů prehistorických zvířat v životní velikosti.

Vedle klasických obrů, jako jsou například brontosaurus, tyranosaurus rex, raptor, se park pyšní nejružnějšími ptakoještěřmi, mamutem a šavlozubým tygrem. Zvířenu doplňuje rodinka člověka neandrtálského. Překvapení budete mimo jiné i příjemnou atmosférou umocněnou citlivým umístěním parku do malebné horské krajiny písčinkových skal.

Park má otevřeno denně od 1. května do

30. října, a to vždy od 9 do 18 hodin. Kromě dinoparku zde naleznete i obchod se suvenýry, dětský koutek a občerstvení.

A jak se k těmto obrům dostanete? Autem přes Broumov a hraniční přechod Otovice (délka trasy cca 28 km z Broumova) nebo přes Náchod a polskou Kudowu Zdrój (délka trasy cca 15 km z Náchoda).

Bližší informace jsou k dispozici také na www.park-dinozaury.pl. **Lucie Lesáková**

Kam zavítat s dětmi v Broumově?

Pokud stále přemýšlíte, kam na dovolenou a chtěli byste navštívit Broumov s dětmi, tak neváhejte. Naleznete tu nejen bohatou historii, ale i mnoho zajímavých (nejen turistických) cílů. S dětmi si můžete zaspportovat, navštívit dětská hřiště, parky a další zajímavá místa.

Sportovní vyžití

Milovníci letních sportů mohou využít především turistické trasy, které jsou dobře značené a nabízejí krátké nenáročné výlety v Broumovské kotlině pro rodiny s dětmi. Pro příznivce delších cest se hodí krásný celodenní výlet na hřebeny Broumovských stěn. Pro rodinu s dětmi jsou vyhrazené také další turistické oblasti, a to například Hejšovina, Gory Sowie, Gory Kammienne. Po celodenní túře přijde vhod osvěžení v přírodní nádrži v Radkowě.

Vítejte ve světě dětí – v parku Alejka

V areálu parku Alejka je velké dětské hřiště, kde najdete houpací most, dřevěný domeček,

prolézačky a houpačky, velkou skluzavku, pískoviště, pavoučí lano a mnoho dalšího. Alejka leží v blízkosti Mírového náměstí, pod budovou Hradební školy ve stejnojmenné ulici. Park je dostupný bez omezení.

Dětské hřiště Schrollův park Broumov

Dalším oblíbeným cílem rodin s dětmi je hřiště v Schrollově parku v blízkosti Mírového náměstí – vedle budovy Městského úřadu nedaleko hlavní silnice směr Náchod. Hřiště je vhodné pro děti od 1,5 roku a nabízí různorodé herní prvky – skluzavku, čtverhrannou houpačku, prolézačky nebo houpací zvířátka. Hřiště je dostupné bez omezení.

Lea Pírová

Nejen za špatného počasí zveme k návštěvě zdejších muzeí, která jsou plná nevšedních exponátů

Poznejte zajímavosti našich muzeí

Muzeum pivovarnictví a pivovar v Olivětině

Pivovar Broumov zve organizované skupiny návštěvníků k prohlídce výrobních prostor. Během prohlídky pivovaru, doprovázené vůní sladu vyrobeného ve vlastní klasické humnové sladovně a žateckého hlávkového chmele, nahlédnete do tajemství výroby jednoho z nejstarších klášterních piv.

Uvidíte, jak se za použití nejkvalitnějších domácích surovin, vlastní vody čerpané z více než 38 metrů hluboké artézské studny a prvotřídních pivovarských kvasnic rodí pivo vyznačující se mírně nasládlou, jemnou a lahodnou chutí s příjemnou chmelovou vůní a hořkostí.

Nejen pro milovníky zlatavého moku je od června roku 2010, přímo v areálu pivovaru, nově otevřeno Pivovarnické muzeum. V muzeu jsou k vidění historické nástroje používané k výrobě piva, archivní knihy, mnoho druhů pivních tácků a plaket a také obrazy s regionální tematikou.

K výročí 300 let pivovaru v Olivětině jsme pro vás v pivovaru připravili nové pivo Benediktin 12° a 15°.

Navštivte muzeum papírových modelů

Vystřihovánkám, vystřihování a slepování papírových modelů se věnují malí i velcí již několik generací. Jejich díla známe z dětských pokojů, kanceláří projektantů i ze škol. Možná však málokdo ví, že v Polici nad Metují existuje celé muzeum věnované modelům z papíru.

Expozice muzea zahrnuje přes 200 modelů předních autorů z České republiky, Polska i Slovenska. Přesvědčíte se, že mnohé modely jsou vypracovány do nejmenších detailů a některé jsou i pohyblivé. Seznámit se zde můžete také s historií papírového modelářství. Pro zájemce je připraven i stůl, papír, nůžky a lepidlo – můžete si zkusit vystřihnout a slepit na památku vlastní model!

- **lodní modely** – lodě historické, plachetní, parníky, bitevní, ponorky
- **kosmická technika** – rakety, raketoplány, sondy, satelity
- **sci-fi a fantasy** – kosmické lodě, zbraně, roboti, herní postavy a modely podle filmové předlohy

Těšit se můžete i na mořské pobřeží s majáky a přístavy nebo na kolejištích s vláčky a rozhlednami z celé České republiky. V muzeu se také dozvíte, jaké jsou současné trendy v papírovém modelářství a prohlédnout si můžete ukázky tiskových archů, malířské originály a další vystřihovací propozice našich i zahraničních autorů.

Školní třídy a skupiny návštěvníků mohou absolvovat interaktivní program různé úrovně podle věku a schopností účastníků.

Touží vaše rodina po vlastním domě? Přijďte si jej zatím slepit alespoň z papíru!

Toužíte letět do vesmíru a chybí vám raketa? U nás si můžete slepit raketu podle svých představ!

V expozici naleznete modely z různých oborů lidské činnosti:

- **architektura** – kostely, hrady a zámky, tovární a železniční celky, městské aglomerace, lidová architektura (chalupy, statky, usedlosti, rozhledny)
- **strojná a stavební technika** – zemědělské stroje, bagry, skrejpry, nakladače, automobily osobní, nákladní i sportovní
- **vojenská technika** – džípy, pásová vozidla, tanky a raketové nosiče
- **letecká technika** – letadla, balony, vzducholodě

Muzeum papírových modelů, Tyršova 641, Police nad Metují.

Otevírací doba: od 30. dubna 2012 denně od 9 do 17 h.

Po předchozí domluvě je možná prohlídka i mimo uvedenou otevírací dobu.
www.mppm.cz info@mpmpm.cz

Regionální muzea

Muzeum Broumova

Muzeum sídlí v prvním patře broumovského kláštera a první stálá expozice historie města a regionu byla otevřena v roce 1948. Při návštěvě si prohlédnete soubor uměleckých předmětů gotiky, renesance a baroka. Naleznete zde ukázky zbraní, betlémů, střešních terčů nebo broumovského kroje. Část expozice je umístěna v monumentálním Kamenném sále.

Muzeum města Police nad Metují

Tradičně pojatá expozice zachycuje dějiny města Police nad Metují a okolí. Expozice je umístěna v historických prostorách benediktinského kláštera založeného ve 13. století a její součástí jsou i místnosti pro pobyt opata a soukromá secesní opatova kaple.

Jiráskovo muzeum v Hronově

Jiráskovo muzeum v Hronově bylo založeno v roce 1908. V 80. letech 20. století došlo v souladu s tehdejšími tendencemi k integraci s Okresním muzeem v Náchodě. Expozice Jiráskova muzea v Hronově umístěná ve druhém poschodí v průčelí Jiráskova divadla však zůstala zachována, pouze zde došlo k některým změnám v instalaci a v roce 2002 byla částečně renovována. Muzeum i divadlo, v němž je umístěno, nesou jméno významného rodáka Aloise Jirásky (1851–1930). Expozice je věnována jeho osobnosti a dílu (o Hronově – Padolí – pojednává románová kronika *U nás*) a především autentickým vzorům literárních postav – Josefu Regnerovi (1794–1852 – Havlovický), Antonínu Knahlovi (1801–1883 – Kalina).

Letošním hitem jsou modely robotů

Legendární stavebnice Merkur má své muzeum

Muzeum Merkur v Polici nad Metují nachystalo po zimní pauze řadu novinek. Na návštěvníky čeká expozice robotiky, mechatroniky i atraktivní modely ze soutěží.

V muzeu je k vidění například robot Marka Votroubka a jeho kolegů, kteří vyhráli první místo v soutěži Intel ISEF 2009 ve městě Reno ve Spojených státech. Dále se můžete pokochat krásou repliky pražského železničního mostu na Smíchově a repliky francouzského obloukového mostu Garabitviaduct. Tento most ve skutečnosti vede přes řeku Ruynes en-Margeride v provincii Cantal ve Francii a byl vystavěn v letech 1880–1884 slavným Gustavem Eiffelem. Jeho délka dosahuje ve skutečnosti 565 metrů a hlavní oblouk má rozpon 165 metrů. V roce 1976 si ho vybrali producenti jako Cassandřin most do filmu *Přejezd Cassandra...* V muzeu Merkur uvidíte most sice ve zmenšené podobě, ale zároveň se o něm dozvíte spoustu zajímavých informací – stejně jako o dalších exponátech.

Letošním hitem je ovšem rozhodně sortiment robotiky. Milovníky Merkurů a techniky jistě zaujme třeba stavebnice robota jezdícího po čáře, pro získávání základních vědomostí ke konstrukci robotických modelů, robotický pavouk řízený vysílačkou nebo robotická ruka – stavebnice, která umožní uživateli sestavit pomocí speciálních a klasických součástek reálně pracující manipulátor připomínající skutečnou ruku.

Pro příznivce modelové železnice muzeum rozšířilo expozici vláček. Tyto modely mohou obdivovat nejen děti, ale ocení je

i modeláři. Muzeum se pyšní také největší stavbou z Merkurů, a to ocelovým městem, inspirovaným stejnojmenným románem Julese Verna. V muzeu ale máme další smělé plány: například cíl vybudovat největší modelové kolejiště velikosti „0“ na světě a také kolejiště použitelné do venkovních prostor. Muzeum Merkur stojí za návštěvu!

Otevřeno je každý den mimo pondělí od 9 do 12 h a od 13 do 17 h. O prázdninách pak každý den od 9 do 17 h.

Kontakt: Muzeum stavebnice Merkur, Týrsova 341, Police nad Metují
telefon: 491 541 227, 491 541 228
www.merkurpolice.cz

Pavlaína Pížová

Sportoviště a výstavy aneb místa, která lákají k návštěvě v suchu i v dešti

Turistický region Broumovska to není jen mnoho přírodních zajímavostí a architektonických skvostů, ale také nabídka sportovních zážitků a výstav nejen regionálních umělců.

Víceúčelové sportoviště v Teplicích nad Metují

Celý rok (v zimě s nafukovací střechou) je pro vás ve městě Teplice nad Metují otevřeno sportovní zařízení, které je k dispozici široké veřejnosti a registrovaným sportovcům. Sportovci mohou využít plochu o rozměrech 51 x 36 m s umělým, kde si mohou zahrát tenis, volejbal, florbal, házenou, nohejbal a další. V areálu je možnost občerstvení, bezbariérový přístup a také posilovna, squash a masérna. Podrobné informace včetně kontaktů a otevírací doby na: www.sportcentrum.teplicenadmetuji.cz.

Galerie Dům v klášterní Zahradě* v Broumově

Nově otevřená Galerie Dům v klášterní Zahradě zve vyznavače moderního umění k návštěvě. Galerie je zaměřena na prezentaci děl těch umělců, pro něž zůstává v platnosti vnitřní kontinuita tvorby a výpovědní síla a smysluplnost projevu – malba, kresby, grafiky a také fotografie. Navštívit můžeme například výstavu obrazů Vladimíra Vlady. Galerie nabízí také programy pro školy nebo komentované prohlídky.

Více informací na www.galeriedum.cz.

Krytá motokárová dráha Velký Dřevíč

Adrenalinový zážitek čeká návštěvníky na 4 patrové kryté motokárové dráze s 13 klopenými zatáčkami, rychlostními rovinkami a sjezdem tunelem. Atraktivní zážitek pro děti i dospělé si užije opravdu každý. Nedaleko dráhy se nachází Mlýn Dřevíček, další turistický cíl regionu Broumovska.

Pellyho domy v Polici nad Metují

V moderním zařízení sídlí městská knihovna s veřejným přístupem na internet a další prostory pro konání kulturních a společenských akcí. Během turistické sezóny se zde konají také různé výstavy a vernisáže, které stojí za to navštívit. Aktuální informace o konaných akcích na www.policko.cz.

Jiráskův rodný domek v Hronově

Rodný domek se nachází přímo u silnice Hronov – Police nad Metují, zhruba 100 m od centra města Hronova. V tomto domku spisovatel prožil své dětství a vrátil se sem o prázdninách za studií na gymnázium v Hradci Králové a na pražské univerzitu. Domek byl také svědkem jeho prvních literárních úspěchů. Podrobnější informace naleznete na stránkách města Hronova.

Tip na výlet: Naučná stezka Lom Rožmitál u Broumova

Může být přírodovědná naučná stezka přímo v sousedství činného lomu? Od loňského podzimu už odpověď zní ano! Na okraji Javořích hor, v prostoru kopce Homole severně od obce Rožmitál u Broumova, se můžete vydat na stezku se sedmi zastaveními, která vám představí místní unikátní prostředí.

V sousedství stezky se nachází činný lom na melafyr, který provozuje zemědělské družstvo Šonov u Broumova. Hlavní dobývací činnost se postupně přesunuje do severní části lomu. A právě opuštěná část lomu vstoupila do nové éry své existence.

Nejprve se jí od roku 2000 po devět let systematicky zabývali přírodovědci z Muzea východních Čech v Hradci Králové, kteří provedli základní biologický výzkum lomu a jeho bezprostředního okolí. Potvrdilo se, že pro další vývoj lokality je důležité zachovat biotopy vytvořené nebo zvýrazněné lomovou těžbou (otevřená skalní stanoviště) a podpořit pestrost stanovišť, na kterou je následně vázána i pestrost zdejší flóry a fauny.

Z celkového množství více než 1 800 organismů zaznamenaných v prostoru lomu jich patří 32 mezi druhy chráněné (31 živočichů a jen 1 rostlina). Ještě vyšší však byl počet druhů ohrožených, které jsou uvedeny v tzv. Červených seznámech – na území lokality se jednalo o 24 druhů rostlin a 50 druhů živočichů.

Zároveň ve staré části lomu na Homoli proběhla rekultivace, a to tak úspěšně, že projekt byl v roce 2008 oceněn druhým

místem v celorepublikové soutěži *Zelený most* o nejlepší revitalizační projekty, vyhlašované sdružením těžebních společností České republiky.

Zatím posledním krokem při úpravě opuštěné části lomu bylo právě zřízení naučné stezky Lom Rožmitál u Broumova, situované do rekultivované části lomu a jejího okolí. Návštěvníkům ukazuje úspěšnou obnovu těžebními pracemi narušeného (ovšem také pozitivně rozrůzněného) území, nabízí možnost pozorovat těžbu v sousedním činném lomu, ale také poskytuje výhledy na malebnou krajinu Broumovska.

Slavnostní otevření stezky proběhlo 29. září 2011. Stezku představil Bohuslav Mocek, zoolog z Východočeského muzea v Hradci Králové, který byl vůdčí osobou při mnohaletém přírodovědeckém průzkumu lokality a spolu s kolegy z téhož pracoviště Miroslavem Mikátem a Věrou Samkovou je spoluautorem tištěného průvodce naučnou stezkou. Slovo dostal také závodčí lomu Rožmitál Miloš Simon, jehož vstřícný přístup k ochraně přírody, podpořený i vedením zemědělského družstva Šonov, které je majitelem a provozovatelem lomu, při zřízení stezky významně pomohl.

Sedm zastávek

Naučná stezka má celkem sedm zastávek s pěkně provedenými, obrazově bohatě ilustrovanými panely. Po úvodním panelu za závorou lomu následuje zastávka *Mokřady* u dvou jezírek na dně lomu, další tabule s názvem *Geologie* informuje o geologické stavbě území, horninách a minerálech v lomu se vyskytujících. Skály a suchá výslunná stanoviště jsou tématem čtvrtého zastavení, zatímco na zastávce č. 5 *Homole – vyhlídka* se můžete rozhlédnout po malebné krajině Broumovska, ale také po činné části lomu. Trasa stezky dál vede přes Zadní Homoli smíšeným lesem s převahou buku (zastávka *Lesní porosty*) a po lučinách s poslední – sedmou – zastávkou *Louky* se vrací zpět k výchozímu bodu. Velkým kladem na-

učné stezky je, že na relativně velmi krátké, pouze 1,5 km dlouhé, trase naučné stezky se její návštěvníci seznámí s tolika rozdílnými typy biotopů a přírodních fenoménů.

Ne právě obvyklým doplňkem naučné stezky je tištěný průvodce – velmi pečlivě připravená sedmdesátistránková brožovaná knížečka, ve které se dozvíte vše (a ještě mnohé navíc) z obsahu panelů stezku provázejících. Publikaci je možno zakoupit za 80 Kč ve vřátnici lomu na začátku trasy.

Naučnou stezku si lze projít prakticky v každém ročním období, mnohem více však pochopitelně uvidíte v období vegetace, neboť větší část obsahu panelů je věnována flóře a fauně této zajímavé lokality ve východní části Broumovského výběžku.

Jiří Dvořák

Další naučné stezky v regionu

Proč chodit daleko, raději zůstaňte v Kráčiněch

Naučná stezka vede převážně po neznačených turistických cestách a začíná v horní části obce. Své návštěvníky seznamuje s místní historií, drobnými památkami ve volné krajině, místní těžbou nerostů a dalšími zajímavostmi.

Naučná stezka v Teplicích nad Metují

Naučná stezka Teplickým skalním městem je věnována památce bývalého ministra životního prostředí Josefa Vavrouška. Vede po modře značeném turistickém okruhu a obsahuje 16 informačních tabulí.

Stezka u včelí farmy v Rokytíně

Naučná stezka u včelí farmy v Rokytíně vás seznámí se životem včel a výrobou medu a dalších medových pochutin. V místní prodejně si zároveň můžete veškeré medové pochoutky zakoupit.

Jak vypadalo Broumovsko před miliony let

Zkameněliny dávných živočichů můžeme obdivovat i dnes

Broumovsko je známé a vyhledávané pro velikou pestrost a jen malou narušenost přírodního prostředí a také pro významné kulturní i historické památky. Ale jen málo je dosud doceněna hodnota a unikátnost geologické stavby Broumovska, kterou vytváří suchozemské a mořské usazeniny i vulkanické horniny, jež mají za sebou složitý vývoj trvající stovky milionů let.

Tyto horniny se i se svým bohatstvím minerálů i zkamenělin vyskytují na velmi malém území, ale přitom vytváří zcela odlišné celky Broumovské vrchoviny: Žacléřskou vrchovinu, Polickou vrchovinu a Meziměstskou vrchovinu.

V jednotlivých horninách se dochovávají stopy složitěho vývoje rostlinných a živočišných forem a právě proto má zdejší geologické bohatství takový vědecký význam. Na své si však přijdou i nadšení amatéři, kteří se vydají na romantické a dobrodružné toulky přírodou – do míst výskytu zajímavých hornin, minerálů nebo zkamenělin. Na Broumovsku je to poměrně jednoduché, neboť s touto činností lze začít v každé části jeho terénu.

Nejstarší historie

Jak tedy Broumovsko vypadalo před miliony let? Nejstarší sedimentární výplň vnitrosudetské pánve jsou tzv. karbonská souvrství, jejichž kamenouhelné sloje svědčí o bohatém životě pralesovitých porostů přesliček a plavuní, bujících ve vlhkém tropickém klimatu.

V následujícím geologickém období permu (před 300 až 250 miliony let) již nastalo chladnější a sušší až pouštní podnebí, ale podél meandrujících řek a jezer zde nadále bujelo subtropické rostlinstvo a rovněž tu žila pestrá zvířena pobřežní souše i vod. Primitivní plaze a množství bezobratlých živočichů doplňovalo ve vodách více druhů skelnošupinatých ryb, paryb a obojživelníků.

Překotná sedimentace pískovců, slepenců a břidlic byla v té době přerušovaná výbuchy blízkých vulkánů s výlevy láv a spadem sopečných popelovin, tvořících především dnešní Javoří a Vraní hory. Z jemných jezerních sedimentů v průběhu dalších věků vznikly nepříliš mocné vrstvy vápenců. Více jak 1 km masivní vrstva permských sedimentů dnes tvoří povrch Broumovské kotliny. Červenohnědá a červenosešedá barva půd zdejších polí a zahrad svědčí o tom, že tato kyslíčnickem železa zbarvená půda vznikla zvětráváním hornin ve stále chladnějším a sušším klimatu konce permského období.

V 19. století počaly v Broumovské kotlině vznikat lůmky, sloje i šachty a to tam, kdy se nacházely výchozy nebo snadno dostupné vrstvy permských vápenců. Přesto, že byly místy sotva 1 m mocné, staly se zdrojem suroviny pro pálení vápna v pecích

v Otovicích, Olivětině, Hynčicích nebo Ruprechticích. Většinou se jednalo o těžbu v malém objemu na vlastních pozemcích (tzv. selská těžba), a vrstevnatá hornina pak byla ručně štípaná a takto připravená byla zakládána do pecí. Při této práci lidem neuniklo, že na vrstevnatých plochách horniny se nacházejí podivné otisky připomínající ryby nebo velké mloky. Brzo se z těchto hojných zkamenělin stal i příhodný obchod a hodně takových nálezů bylo prodáváno turistům přijíždějícím do blízkých skal především z Německa. Lze však předpokládat, že většina nálezů ale skončila ve vápenných pecích.

Zásluha prof. Friče

Pro vědu však byly tyto nálezy dlouho neznámé. Až teprve proslulý přírodovědec z konce 19. a začátku 20. století, profesor Frič z pražského Národního muzea, když byl upozorněn na zdroj velkých a vysoce kvalitních zkamenělin, začal na Broumovsko jezdit zkameněliny vyhledávat a od místních vápeníků také vykupovat. Motivoval je tak k dalšímu sběru. Shromáždil velkou kolekci často nádherných a vzácných nálezů z broumovského permu. Nálezy také vědecky zpracoval a k dosavadním poznatkům o paleontologii permu pak přiřadil i řadu druhů ryb, žraloků a krytolebců a také rostlinných pozůstatků. Nálezy z Broumovska tak významně přispěly k vědeckému poznání geologických poměrů a bohatých životních projevů v období permu. Nálezy permských zkamenělin z Broumovska se pak jako významné paleontologické exempláře dostaly i do řady světově významných muzejních

sbírek a lze se s nimi dodnes setkat nejen v paleontologické expozici a depozitáři Národního muzea v Praze, ale i ve sbírkách ve Vídni, Mnichově, Berlíně, Stockholmu a jinde.

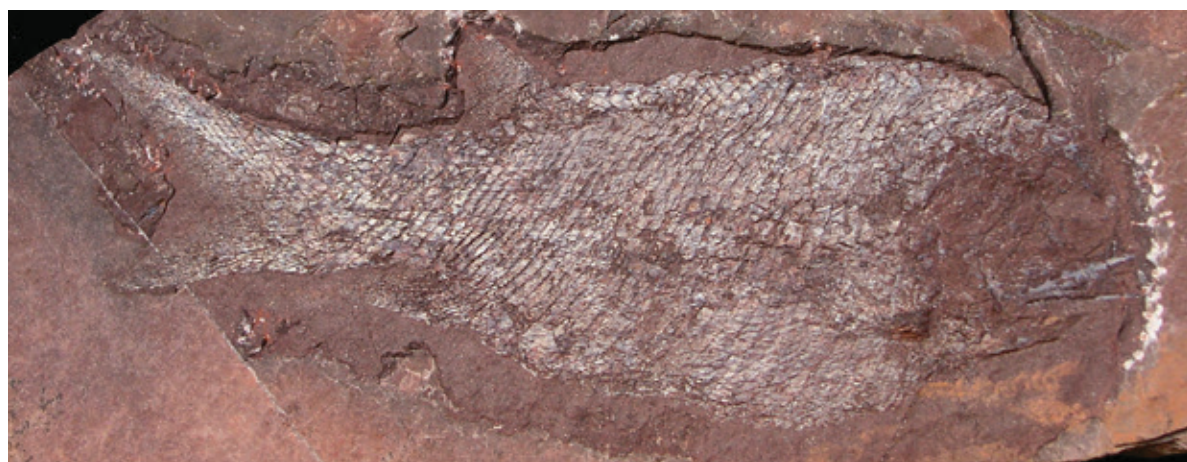
Po dostavbě železnice až na Broumovsko zde těžba vápence a pálení vápna zanikly, neboť bylo možno po železnici dovážet levnější vápno z velkých průmyslových vápenek, například z Berounska. Od těch dob je četnost paleontologických nálezů na Broumovsku jen nepatrná. Teprve v posledních desetiletích zde bylo provedeno několik výkopů (v Hynčicích a Ruprechticích), na kterých se podíleli i odborníci ze zahraničních univerzit. Výsledek zkoumání potvrdil stálý význam zdejších permských nálezů i pro moderní vědu.

Paleontologické nálezy svědčící o bohatosti a formách života v pradávném ob-

dobí permu proslavily Broumovsko i ve vědeckém světě. I návštěvníci Broumovska se mohou ve Vlastivědném muzeu v Broumově seznámit s malou ukázkou permských zkamenělin. Je však škoda, že většina těchto materiálů je jen uložena v muzejním depozitáři...

Jiří Kopecký

BROUMOVSKO regionální produkt®

V roce 2011 bylo v regionu Broumovska (hranice chráněné krajinné oblasti Broumovsko) zavedeno regionální značení výrobků Broumovska. V prvním roce projektu udělila certifikační komise celkem 16 certifikátů značky Broumovsko regionální produkt® pro rozmanité výrobky v čele s pramenitou vodou Toma Natura, broušeným sklem, potravinářskými produkty nebo kanafasem a žakárovými látkami. Regionální značení je v současné době fenoménem v České republice a kromě Broumovska je do něj zapojeno dalších 22 regionů ČR, například: Krkonoše, Haná, Šumava, Prácheňsko nebo Jeseníky. Veškeré informace o regionálních značkách na stránkách www.regionalni-znacky.cz/broumovsko.

Práce regionálních výrobců je velmi zajímavá a náročná. Přinášíme vám rozhovor s paní Monikou Menčíkovou, členkou certifikační komise a jednou s prvních držitelů certifikátu regionálního produktu.

Vaše produkty distribuujete ještě někam k dalšímu zpracování nebo zabalení?

Ne. Snažíme se být přímí dodavatelé. Jistě, byla i taková možnost, že bychom naše výrobky dali třeba i velkoobchodu. Takto musíme všechno sami rozvážet – dovézt to až tomu obchodníkovi do Hradce, do Prahy, teď už se rozvíjí spolupráce s Olomoucí, chtěli bychom se dostat na Zlínsko, protože i tam je o tyto výrobky dost veliký zájem. Je to však všechno dlouhá cesta.

Jaké to je, když dokážete produkt vyrobit a přímo prodat?

Já bych řekla, že to lze považovat za úspěch. Určitě, určitě ano. Museli jsme velice usilovně hledat cestu, abychom mohli vyrábět. Ono to v České republice není vůbec jednoduché.

Co všechno tedy vyrábíte?

Naše farma má sortiment dost obšírný a ještě teď jsme jej rozšířili o úplně nový výrobek a chystáme další. Vyrábíme měkké sýry, jak v čisté formě tak ochucené kořením, stejně i polotvrdé sýry. Také čistá forma plus ochucené. Pak děláme jogurty, syrovátkový nápoj. Ten byl nevzhledný a vyhledávali jej pouze lidé, kteří měli problémy

se slinivkou a cukrovkáři, protože je všeobecně známo, že syrovátka na tyto orgány působí velice blahodárně. Zatím jsme však pro jeho vzhled od výroby ustoupili. Vyrábíme však jiný nápoj, jmenuje se Ovenka, který je velice zdařilý a dělá se v čisté formě i s jahodovou příchutí.

Je z ovčího mléka a z ovčí syrovátky, vyvinuli jsme jej se ve spolupráci s výzkumným ústavem, a je to vlastně probiotický nápoj. Věřím, že ten bude mít letos úspěch. Své výrobky nabízíme v BIO kvalitě. Tedy všechny bílé výrobky v čisté formě a s ovocnou složkou, protože i ta je v BIO kvalitě. Kořeněné a naložené sýry jsou nabízeny jako komerční výrobek, i když jsou vyrobeny jen z BIO mléka. Koření a oleje v kvalitě BIO je zatím pro nás otázkou ceny a subdodavatelů. Zatím jsme to neuzavřeli, uvidí se dál.

A když budu chtít některý z vašich výrobků koupit v Broumově?

To budete mít asi problém. Otevřít v Broumově vlastní obchod váháme, protože mám obavy z nízkého zájmu. Zatím je v Broumově Zdravá výživa, tam to musím přivést a je to nízkooobratové, prodejna pana Šafáře se mi velmi líbí, znamenala by však pro nás další investice, abychom naše výrobky opatřili čárovým kódem. To jsou maličkosti, které ve svém podnikatelském záměru třeba pomijíte, protože si říkáte „to se nějak vyřeší“. Ale těch investic je opravdu hodně.

Když by se chtěl někdo přijít podívat, někde si tu postavit stan a třeba pomoci. Jak to u vás funguje?

Docela jednoduše. Už od doby, kdy jsme začínali, sem jezdí především studenti. Někteří jsou nakonec otráveni, protože si mysleli, že ráno vstanou, podívají se z okna na ovečky. A tady jim to najednou třeba v ovčinci nevoní. Ale snad v polovině případů se z takové návštěvy vyvinula i spolupráce na další roky, kamarádství, přátelství. Pak v momentě, kdy vidíme, že budeme potřebovat lidi třeba na stříhání, máme se na koho obrátit. A třeba za to, že se tady na-

vaří halušky. Fakt super lidi. A je to povzbuzující, že je mezi námi spousta takových lidí, a že se s nimi známe.

A když zavolá někdo třeba ze školy, že by se chtěli s dětmi přijít podívat, jak vypadá ovečka ve skutečnosti?

Školy a školky z Broumova sem na exkurzi jezdí, měli jsme tu děti i ze Suchého Dolu u Police nad Metují. Záleží na domluvě. A dá se říct, že ty děti jsou nadšené. Velmi mne překvapilo, jaké otázky mi kladou ve výrobně třeba žáci 3. třídy. Ale musí to být předem domluveno. Když ukazují výrobní prostory, nesmí se tam vyrábět sýry, nesmí tam být nezabalené zboží. Také musím mít čas, ta zvířata nepočkají. Je nutné to všechno skloubit. My jsme rádi, když se třeba děti přijdou podívat, protože tím se naše výroba dostává i do povědomí lidí.

Ovčí sýr nebo jehněčí tu spousta lidí zatím moc nepřijímá.

Agroturistika?

Ze začátku tu ten záměr byl, ale zatím jsme to vzdali.

A kam jezdíte s manželem na dovolenou?

Nikam. Za dobu, co jsme spolu, jsme byli jednou na výletě v zahraničí, to jsme začínali. Já tu byla většinou sama, protože manžel se snažil vydělat peníze, abychom měli z čeho začít. A později jsme byli jednou na pracovní cestě po Evropě. Abychom viděli, že se to dá a že to jde. I když podmínky tam a tady byly nakonec hodně jiné. Najeli jsme tenkrát za necelé 3 týdny osm a půl tisíce kilometrů a projeli Portugalsko, Španělsko, Francii, Holandsko, Německo. Měli jsme vytipované farmy a ta inspirace tenkrát byla pro nás velice důležitá. Byla jsem velice smutná, když jsem viděla, jak tam to jde a u nás ... Dnes si už nemohu stěžovat. Prošli jsme si cestičky, získali důvěru, a tak dnes je to už skoro spolupráce, protože i ty instituce se už snaží vyjít vstříc. Jsem opravdu ráda. Informace o všech produktech na stránkách www.regionalni-znacky.cz/broumovsko.

Jindřich Horkel

Počátky Jiráskova divadla i festivalu Jiráskův Hronov a jeho letošní 82. ročník

Ne vždy se stává, že by při položení základního kamene divadla byla přímo na místě fyzicky přítomna osobnost, které má být divadlo věnováno. U počátku stavby Jiráskova divadla v Hronově tomu tak ale bylo. Vydejme se proto na pozoruhodný výlet do historie divadla i festivalu, který je spjat se jménem hronovského rodáka, spisovatele Aloise Jiráska.

Když Mistr Alois Jirásek slavil své 70. narozeniny, napadlo kohosi postavit na jeho počest pomník. A jaký trvalejší a stylovější pomník než divadlo by si mohl dramatik přát! Na sklonku roku 1921 se tak na valné hromadě divadelního spolku poprvé jednalo o postavení divadla v Hronově. Bylo rozesláno na 10 tisíc žádostí o finanční příspěvek. Hronovský rodák a spolumajitel pražské projekční kanceláře, ing. arch. Jindřich Freiwald, přislíbil zdarma vypracovat projekt. V srpnu 1924 pak byl zakoupen stavební pozemek a bylo založeno Družstvo pro postavení Jiráskova divadla.

Základní kámen divadla byl položen 26. srpna 1928 za účasti Aloise Jiráska, zástupců vlády ČSR, armády, hlavního města Prahy,

Jiráskovo divadlo aneb jak to všechno začalo

představitelů kulturního života a dalších osobností. Mistr, tenkrát již velmi nemocný muž, pronesl proslov a při poklepu na základní kámen vyřkl slova, která jsou dodnes faksimilem jeho rukopisu zaznamenaná nad vestibulem: „A dílo to budíž požehnané!“

Vlastní stavba začala v červnu 1929 a ještě téhož roku byl objekt zastřešen. O rok později, 28. září 1930, bylo Jiráskovo divadlo slavnostně otevřeno uvedením Jiráskovy Lucerny. Autor se již této slavnosti bohužel nedožil...

Poslanec František Tomášek tehdy navrhl, aby byly každoročně spisovatelovy narozeniny připomínány uspořádáním přehlídky jeho dramatické tvorby a děl české klasiky. Zrodila se tak tradice nejstaršího divadelního ochotnického festivalu v Evropě – a možná i na světě – festival Jiráskův Hronov.

Myšlenka Jiráskova Hronova

Jiráskův Hronov je koncipován v souladu se statutem z roku 1994 jako celostátní mezinárodní festival amatérského divadla s mezinárodní účastí. Festival je nesoutěžní a je otevřen všem divadelním žánrům, nejrůznějším inscenačním postupům, stylům i poetikám. Program přehlídky je vždy obohacen o vystoupení souborů ze zahraničí. Jiráskův Hronov chce přispívat k vzájemné inspiraci a obohacení amatérských divadelníků napříč různými divadelními styly. V rámci festivalu se konají tematické semináře a dílny, které poskytují další příležitosti k setkávání divadelníků.

82. ročník Jiráskova Hronova

Letos zveme všechny příznivce divadelního umění na již 82. ročník festivalu Jiráskův Hronov, který se bude konat od 3. do 11. srpna 2012. Umění se bude „dělat“ ve všech koutech města Hronova. Věříme, že Jiráskovo divadlo, Sál Josefa Čapka i So-

kolovna budou jako v předešlých letech zaplněny do posledního místečka. Jak by také ne, budou se zde v rámci hlavního programu festivalu odehrávat ta nejlepší divadelní představení vzešlá z postupových národních přehlídek. Do Hronova letos zavítají jako hosté soubory ze Slovenska, Lotyšska a Německa.

Doprovodný program se bude konat převážně v parku Aloise Jiráska, kde se představí umělci hudební i divadelní. Po velkém úspěchu z loňska bude opět otevřen dětský koutek. Novinkou je seminář pro děti starší 3 let, které zde mohou strávit čas, zatímco se jejich rodiče budou účastnit některého z workshopů.

Závěr festivalu bude opět velkolepý. V sobotu 11. srpna 2012 od 22 hodin rozzáří hronovské náměstí ohňostroj.

Program bude zveřejněn začátkem července, tak nezapomeňte sledovat plakátovací plochy nebo webové stránky měs-

ta – www.mestohronov.cz. Tam si můžete objednat vstupenky nebo si vybrat doprovodný program, který je vždy pro širokou veřejnost zdarma.

Dita Poláková

7. ročník festivalu divadelních představení se uskuteční od 24. 7. do 28. 7. 2012. Festival bude zahájen průvodem v kostýmech. Přijďte v kostýmech podpořit tento průvod, sraz je v 16:00 před městským divadlem v Broumově. Novinkou letošního ročníku jsou hudební vystoupení. V úterý

Malé letní divadlení

24. 7. 2012 se v 17:30 rozezní první tóny šansonového seskupení 6 na chodníku. Druhým hudebním vystoupením je Písničkoscop. Koncert divadelních písniček z dílny skladatele, herce a režiséra Jana Holka. Diváci se mohou těšit na skladby z Obyčejných večerů divadla Rokoko, Kabaret Revue Divadla Zahrada, Kytiče a hlavně zde zazní téměř kompletní playlist legendárního představení divadla Wokno – Revizor. V tomto tematickém hudebním večeru vystoupí vedle sebe herci Divadla Broumov, Divadla Hlavy a účast přislíbili i bývalí herci divadelního souboru Wokno. Koncert nabízí jedineč-

nou příležitost naposledy slyšet i některé skladby, které už odvál divadelní čas, a které se zde společně sejdou k poslednímu potlesku. Diváci se mohou těšit na divadelní představení „Zmýlená plát“, kde se v hlavních rolích představí Ivan Vyskočil, Dana Homolová, Milena Steinmasslová a Otto Kallus. Pro děti jsou připravená 2 pohádková představení. Na festivalu nebude chybět ani místní divadelní spolek Broumov se svojí hrou „Hrobka s vyhlídkou“. Třešnickou letošního festivalu bude vystoupení divadla M Duchov s inscenací „Casanova a klášterní chovanky“ – hudební komedie o slavném svůdci žen.

V roli vychovatelky klášterních chovek Uršula Kluková.

Všechna představení se uskuteční na nádvoří broumovského kláštera a v případě nepříznivého počasí v Městském divadle v Broumově. Více informací najdete na www.info.broumovsko.cz.

Jitka Exnerová, DiS.

Zveme vás na koncerty 7. ročníku hudebního festivalu
Za poklady Broumovska

Kostely na Broumovsku opět rozezní hudba

Již posedmé nabízí festival Za poklady Broumovska obyvatelům Broumovska i jeho návštěvníkům mimořádnou příležitost setkat se s klasickou hudbou. To vše v krásném prostředí, které umocňuje hudební zážitek a inspiruje i samotné interprety.

První koncert letošního festivalového ročníku se uskuteční v sobotu 30. června 2012, poslední pak v sobotu 1. září 2012. Již tradičně na Broumovsku přivítáme umělce zvučných jmen, ale i mladé talentované muzikanty, které již třetím rokem vybíráme díky hudebnímu partnerství mezi vítězi renomovaných talentových soutěží Concertino Praga a Pražské jaro. Programu letošního ročníku bude dominovat koncert Dagmar Peckové, který se uskuteční v neděli 22. července ve Vernéřovicích. Stejně jako všechny další koncerty i tento začíná v 18 hodin.

Přáli bychom si, aby deset koncertů letošního festivalu bylo pro posluchače příležitostí k zastavení se a načerpání příjemných zážitků v dnešní uspěchané době. Dramaturgie ročníku se nese v tónu „šťastných návratů“. Na Broumovsko se vracejí hudebníci, kteří na festivalu v minulosti již vystoupili, ale přijíždějí obohaceni novými zkušenostmi a s novým programem. Uslyšíte tak znovu violoncellistu Tomáše Jamníka a klaviristu Ivo Kahánka, kteří vystoupí v Martínkovicích. Otovický kostel sv. Barbory letos přivítá smyčcové Zemlinského kvarteto, které jste měli možnost slyšet v roce 2008 v Božanově.

Na festival přijede poprvé mladá talentovaná houslistka Julie Svěcená. Uslyšíme ji hrát za klavírního doprovodu Václava Máchy 18. srpna ve vížňovském kostele sv. Anny. Podvečer plný krásné hudby se uskuteční 7. července v heřmánkovickém kostele Všech svatých, kde vystoupí komorní soubor Pro Anima.

Nejefotografovanějším kostelem broumovské skupiny je pravděpodobně šonov-

ská sv. Markéta. Kostel stojí ve výjimečném prostředí s výhledem do otevřené krajiny. Pokud toto místo navštívíte 28. července, zveme vás k podvečernímu vystoupení hudebního souboru Musica Florea.

Světová premiéra

Na mimořádnou událost se můžete těšit 14. července. Na Broumovsko se vrací – a volné chvíle zde často tráví – hudební skladatel Jiří Kabát. Když druhou červencovou sobotu zavítáte do kostela sv. Jiří a Martina v Martínkovicích, budete svědky světové premiéry, navíc za osobní účasti autora. Jiří Kabát totiž složil a festivalu věnoval svou skladbu Variace na téma Dvořákovy Stabat mater.

Festival každoročně představuje svým posluchačům i vynikající zahraniční interprety. Ani letos své posluchače nezklame. V prvním z festivalových koncertů se spolu s varhanicí Kateřinou Chrobokovou v broumovském kostele sv. Vojtěcha představí japonská trumpetistka Yasuko Tanaka. Závěr festivalu bude patřit rovněž japonské interprete, klavíristce Mio Sakamoto. Slyšet ji můžete v kostele sv. Jakuba Většího v Ruprechticích.

Stalo se dobrou tradicí, že jeden z koncertů festivalu je věnován hudbě jazzové. Konkrétní repertoár jazzových interpretů však vždy cítí a podtrhuje prostředí, ve kterém se odehrává. Pokud zvolíte pro návštěvu festivalu sobotu 25. srpna, přivítají vás v kostele sv. Máří Magdaleny v Božanově Pražské jazzové sexteto a herec a recitátor Alfréd Strejček. V jejich podání uslyšíte jazzovou svitu Cronica domu Sarensis, která

byla napsána k sedmistému výročí vzniku Kroniky kláštera žďárského.

Bohatý doprovodný program

Již třetím rokem má festival svůj doprovodný program – Hudební dílnu. Určena je dětem a mládeži, ale loňský ročník ukázal, že stejně tak pobaví a inspiruje i jejich dospělé doprovod. Té letošní se můžete zúčastnit v sobotu 4. srpna dopoledne. Program se bude konat v prostorách barokního zámku Skály-Bischofstein či v jeho okolí. Podrobnosti budou postupně zveřejňovány na festivalových stránkách www.zapoklady.broumovsko.cz. Děti i dospělí bude světem dechových nástrojů provázet Lignum Quintet, který v pondělí 4. srpna vystoupí v kostele Nejsvětější Trojice ve Zdoňově.

Letos bude festival obohacen ještě o jednu zcela mimořádnou událost, a to koncert pod otevřeným nebem – Open-Air. Přípravy jsou v plném proudu, a tak zatím jen prozradíme, že se bude konat v Adršpačsku, že to bude ve čtvrtek 30. srpna a že těšit se spolu s námi můžete na Filharmonii Hradec Králové.

Desítku koncertů v unikátních barokních kostelích na Broumovsku navštíví každoročně více než 3 300 posluchačů. Vstupné na koncerty je dobrovolné, výtěžek je využit na péči o kostely tzv. broumovské skupiny.

Úspěch předcházejících šesti ročníků je pro nás motivací i závazkem. Věříme, že i letos vám festival přinese kvalitní hudební zážitky a zpříjemní letní měsíce obyvatelům Broumovska i jeho návštěvníkům.

Marcela Lilingová

Za poklady Broumovska
Hudební festival v kostelích Broumovska
30. 6. – 1. 9. 2012

Program

Sobota 30. 6. Broumov, klášterní kostel sv. Vojtěcha
Kateřina Chroboková – varhany
Yasuko Tanaka (Japonsko) – trubka

Sobota 7. 7. Heřmánkovice, kostel Všech svatých
Pro Anima – komorní soubor

Sobota 14. 7. Martínkovic, kostel sv. Jiří a Martina
Tomáš Jamník – violoncello
Ivo Kahánek – klavír

Neděle 22. 7. Vernéřovice, kostel sv. Michaela
Dagmar Pecková – mezzosoprán
Vojtěch Spurný – klavír

Sobota 28. 7. Šonov, kostel sv. Markéty
Musica Florea – stará hudba

Sobota 4. 8. Zdoňov, kostel Nejsvětější Trojice
Lignum Quintet – dechový soubor
Doprovodný program: Bischofstein – hudební dílna (od 10:00)

Sobota 11. 8. Otovice, kostel sv. Barbory
Zemlinského kvarteto

Sobota 18. 8. Vížňov, kostel sv. Anny
Julie Svěcená – housle
Václav Mácha – klavír

Sobota 25. 8. Božanov, kostel sv. Máří Magdaleny
Pražské jazzové sexteto
Alfréd Strejček – recitace

Sobota 1. 9. Ruprechtice, kostel sv. Jakuba Většího
Mio Sakamoto (Japonsko) – klavír

Zažitek koncertu užijte v 18:00 v kostele sv. Vojtěcha
Zdobu programu odměníme. V den koncertu můžete získat vstupné přiložené vstupní listy.
Koupíte-li vstupné, zaplňte prosím vstupní listy.
www.zapoklady.broumovsko.cz

Koncert klasické hudby pod širým nebem

Sedmý ročník festivalu Za poklady Broumovska obohatí koncert v kulisách Adršpašských skal

Návštěvníky Broumovska i jeho obyvatele čeká v létě nevšední hudební zážitek. Klasická hudba se z barokních kostelů pro jeden čtvrteční podvečer přesune pod širé nebe.

Filharmonie Hradec Králové, prostřednictvím svého ředitele Václava Derneira, potvrdila svůj zájem, přijala nabídku pořadatele – Agentury pro rozvoj Broumovska a společně připravují nový zajímavý projekt Open Air koncert. Jeho záměrem je spojit vznešenou krásu přírodních skalních útvarů s krásou díla stvořeného a interpretovaného člověkem a nabídnout tak posluchačům pomyslný most mezi spěchem moderní doby

a všedních dní a zastavením se uprostřed setrvalé krásy přírody. Tomuto výjimečnému spojení bude přizpůsoben i program koncertu, který připravuje dramaturgyně festivalu Za poklady Broumovska, Tereza Kramplová.

Koncert je plánován na 30. srpen a je určen jak stálým festivalovým návštěvníkům, tak zejména těm, kteří přijíždějí jako turisté prohlédnout si Adršpašské skalní

město nejen z České republiky, ale i ze zahraničí.

Nenechte si ujít jedinečný hudební zážitek umocněný prostředím, ve kterém se koná. Více informací průběžně naleznete na stránkách festivalu Za poklady Broumovska www.zapoklady.broumovsko.cz nebo je získáte na tel. čísle 731 610 652.

Marcela Lilingová

29. ročník mezinárodní filmové přehlídky proběhne ve dnech 23.–26. srpna 2012

Teplice nad Metují zvou na horolezecký filmový festival

Fanoušci dobrodružných horolezeckých filmů míří na konci srpna do Teplic nad Metují. Snímky uvedené na Mezinárodním horolezeckém filmovém festivalu zavedou diváky do rozličných koutů planety a nejen to – jako tradičně festival uvítá řadu zajímavých hostů.

Na diváky letos čeká zhruba 40 soutěžních filmů a také výstava fotografií horského vůdce Pavla Žofky. Nedílnou součástí festivalu jsou také besedy s významnými horolezeckými osobnostmi jakou je například slovenská horolezecká legenda Ivan Fiala. Svou účast přislíbila i španělská bigwallová specialista Silvia Vidal.

Festival doplní již tradičně bohatý doprovodný program. Mezi sportovní akce patří závody v lezení (bouldering), běh Teplickými skalami (Bufo Cross), různé soutěže (například slick line, věšák, spára, jump) nebo lezení pro veřejnost.

Páteční doprovodný hudební program se odehraje na hřišti a kapely letos poprvé doplní DJové z volného seskupení LážPláž, které jste měli možnost slyšet poslední dva ročníky v parku jako podporu boulderingových závodů. Z kapel se můžeme těšit na Dead Pope's Company a Sioux. V sobotu zahrají Prague Conspiracy, Laura a její tygři a Uširváč (Hudba Praha/Jasná Páka Revival).

Nedělní program bude zakončen bohoslužbou za zemřelé horolce, losováním divácké soutěže a hlavně slavnostním vyhlášením

vítězných filmů. To proběhne krátce po polední, kdy během slavnostního zakončení odborná mezinárodní porota vyhlásí výsledky a rozdá pomyslné „Oscary“, v tomto případě Boryše – krásné vyřezávané sošky pocházející z dílny řezbáře Petra Kysely z Machova.

Porota udělí hlavní cenu festivalu, dále cenu za nejlepší dokument a cenu za nejlepší horolezecký film. Diváci pak mají možnost vyjádřit svůj názor a vybrat laureáta divácké ceny. Zástupce města pak jednomu ze soutěžních filmů udělí cenu města Teplice nad Metují.

Ohlédnutí za loňským festivalem

Věříme, že se letošní festival vydaří stejně jako ten loňský, kdy do Teplic nad Metují také zavítala řada významných hostů – například cestovatelé Viťa Dokoupil a Dana Štěrbová, kteří představili výstavu fotek z Baltistánu s názvem *Nemocnice na kraji světa*. Mezi hosty byl loni i Leopold Sulovský, první Čech, který vystoupil na Mount Everest, nebo španělský horolezec Dani Andrada. Více informací o loňských vítězných filmech i aktuálním programu najdete na www.horolezeckyfestival.cz.

Máša Jirmannová

65. ročník Polických divadelních her

Od září do listopadu ožije Police nad Metují divadlem – v Kolárově divadle se budou konat již 65. Polické divadelní hry – nesoutěžní divadelní přehlídka ochotnických souborů. Dlouhá tradice se odvíjí nejenom od založení spolku polických ochotníků Kolár v r. 1877, ale také od otevření Kolárova divadla r. 1940, při němž bylo uvedeno 10 divadelních inscenací. Tehdy byl položen základní kámen pro vznik každoročně se opakujícího festivalu. Pro půlkulaté jubileum jsme se rozhodli program polických her obohatit a možná i trochu překvapit diváky stávající, pro které se návštěva polických her stala již každoroční milou tradicí.

Kromě lákavých titulů v podání ochotníků z celého regionu jsou novinkou

letošního ročníku umělecké workshopy: taneční (afro-tanec), výtvarný (automatická kresba), hudební (bubenický) a „sochařský“ (drátkování), které budou program tematicky doplňovat. Termíny workshopů spolu s bližšími informacemi budou uveřejněny na našich webových stránkách www.policko.cz. V Kolárově divadle budou také po celou dobu festivalu instalovány výstavy divadelních kostýmů a loutek.

Na co se tedy můžete těšit? Pětašedesátý ročník zahájí 28. 9. koncert skupiny Žalman & spol. Hned následující den uvede polický ochotnický soubor Kolár inscenaci „Tři na lavičce“ v režii Ivany Richterové. „Na útěku“ zastihnete 5. 10. vynikající Zlatu Adamovskou a Janu Štěpánkovou. Utíkají ze svých domovů, aby se osvobodili

od pout, která je svazují, a zároveň zjišťují, že štěstí je možné naleznout právě během cesty k němu. „Klíče na neděli“ Antonína Procházky si 14. 10. symbolicky předají ochotníci souboru J. K. Tyl Meziměstí, které s předchozím titulem spojuje zejména téma nudy a stereotypu, co postavy zažívají, proto se rozhodnout vyměnit si manželky. Drama o osudové lásce rytíře des Grieux a krásné „Manon Lescaut“ můžete zhlédnout 20. 10. v podání divadla Broumov. V sobotu 27. 10. se uskuteční derniéra úspěšného představení „Ptačí klec“ divadelního souboru Kolár z Police nad Metují. Záletného Petra Voka, jeho dobrodružství a peripetie s ženami uvidíte 2. 11. v představení souboru F. A. Šubert z Dobrušky „Ženy pana Voka“. A pro děti jsme na 8. 11. připravili

úspěšnou pohádku olomouckého polo-profesionálního divadla Tramtarie „O pračlovíčkovi“, ve kterém se ocitneme ve světě dinosaurů a seznámíme se s pračlovíčkem – s tím, jak postavil první domeček, musel objevit, jak je dobrý oheň, jak vyzrál nad tyranosaurem a také zjistil, že ve dvou jde všechno líp.

Předprodeje vstupenek na jednotlivá představení odstartuje 3. 9. na Infocentru v Pellyho domech (infocentrum@policko.cz / 4914214501). Je také možnost zakoupit si permanentku, v rámci níž budete mít jedno ochotnické představení zcela zdarma. Permanentka je přenosná a zajišťuje vám stejné místo v hledišti po celou dobu her. Budeme se těšit na vaši návštěvu!

Lenka Slavíková

Film inspirovaný knihou Bohumila Sýkory

Píškaři

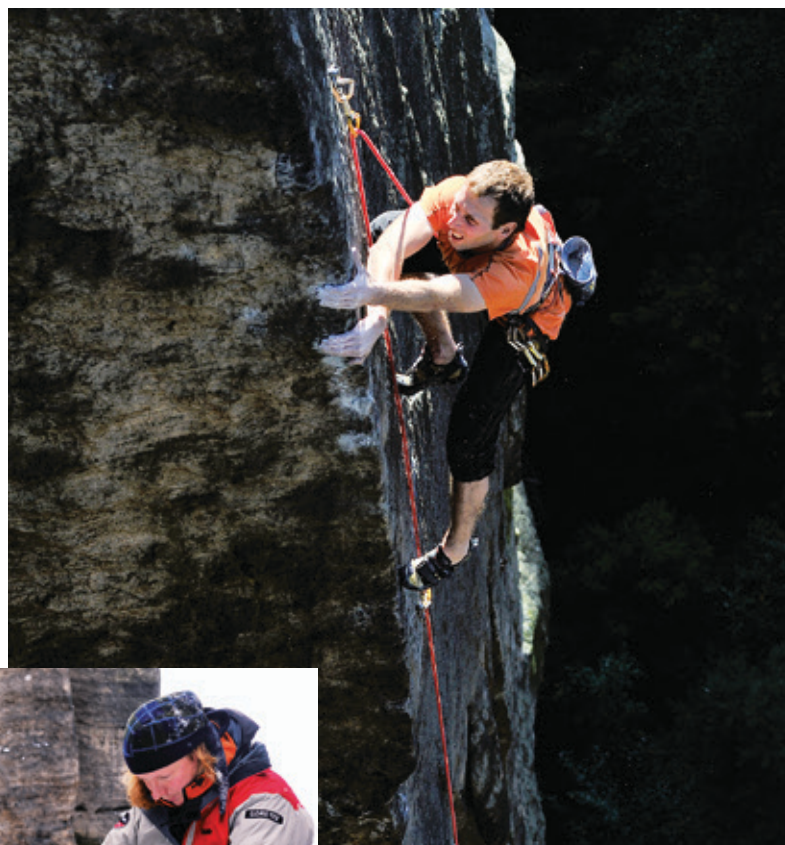
Od srpna loňského roku se ve skalních oblastech pohybuje filmový štáb. Cílem autorské dvojice Petra Kašpara (režisér, kameraman – Twin Star Film) a Petra Piechowicze (profesionální fotograf a lezec) je výroba filmu o vývoji pískovcového lezení.

„Ve filmu Píškaři chceme představit zdejší skály. Adršpach, Teplické skály, Ostaš, Broumovské stěny a bolderování na Boru. Petr Piechowicz vybral zajímavé lezecké cesty, které reprezentují trendy a vývoj lezení v jednotlivých dekádech. Začínáme prvním slezemí Krále a jdeme v čase až k současnému bolderingu na Boru. Film chceme prezentovat celosvětově. Na festivalech a v televizích, proto bychom rádi ukázali i specifika místního lezení a jistění. Chceme ale upozornit i na pravidla, která zde pro lezce platí. Film je v podstatě jakousi pozvánkou do této nádherné lokality.“ říká režisér filmu Petr Kašpar.

Na začátku byla myšlenka krátké video prezentace o setkání lezců podporovaných českými výrobci lezeckého vybavení a oblečení Singing Rock a Tilak. Nakonec se vše přerodilo ve filmový záměr. Začal vznikat film,

kterého jsou obě firmy hlavním partnerem. Na konci minulého roku se k podpoře filmu přidala i Agentura pro rozvoj Broumovska.

„Čeká na nás dva a půl měsíce intenzivního natáčení, které je komplikováno nestálou počasí a zákazem vstupu do některých lokalit. Na druhou stranu máme úžasnou podporu našich místních přátel a institucí, bez kterých by film vznikl velmi složitě. Doufáme, že se nám podaří představit Píškaře na Mezinárodním horolezeckém filmovém festivalu v Teplicích nad Metují.“ dodává Petr Kašpar.

Kniha Píškaři, jejímž autorem je Bohumil Sýkora, byla vydána v roce 2007 v Nakladatelství JUKO. Samotná kniha je v současné době bohužel nedostatkovým zbožím. Podle této knihy se právě natáčí film Píškaři.

Povídka Kde jsou ty časy je z připravované knihy humoristicky laděných povídek „Bohatýrské časy“, kterou připravují manželé Svěcení z Trutnova.

Leopold Páleníček Kde jsou ty časy?

Je listopadový večer raných šedesátých let. Za nádražím v Dědově se balím do cely na spaní. Někde nahoře v lese jsou Ostašské skály, za kterými jsem přijel.

Po letním inspirujícím motocyklovém výletu do Vysokých Tater jsem zakoupil Černíkovu příručku o technice zajišťování v horolezectví. Po váhavém okoukávání jsem se rozhodl pořídit si nejdůležitější součást horolezecké výzbroje – lano. Zmínka o Ostaši ve mně vytvořila představu méně navštěvovaných skalek, kde bych to mohl zkusit.

Následující den trávím prolézáním skalního labyrintu. Pískovcové věže se slaňovacími oky a plechovými krabičkami na vrcholech a kruhy podél spár mě ujistily, že tohle jsou ty opravdové horolezecké terény. Ale jak se k těm krabičkám dostat? Co je v nich? Na skalní masivy se dá mnohdy dojít – či spíše vylézt.

Ted' stojím na jednom z nich, naproti věži s tou vytoženou krabičkou. Snad by se dalo na ni i přeskočit. Po dlouhém váhání se rozhodnuji pro „moudřejší zítřek“.

Ráno, když se vybalím z cely pod skalou, mě uvítá první sněhový poprašek. Na věřej-

ším masivu ztrácím úplně chuť k přeskoku na posněžený vrchol. Musím tam tedy vylézt.

Koutová spára s divraha vede na nějakou plošinu, odkud snad už nebude vrchol daleko. Uvažuji. Musím si vzít horolezecké lano, když je to horolezecká skála. A příručka o tom zajišťování je také důležitá. Na lano se nějak navážu – to jsem si už zkusil nanečisto.

Pak se pídalkuji spárou nahoru. To horolezectví je docela makačka, říkám si. Spára je mokrá a je mi zima na ruce. Na balkónku a vrcholové stěnce je nasněženo. Ometám skálu čepicí. Lano si přehazuji za tenkou, tak nanejuvš na dva prsty silnou borovičku u svých nohou. V příručce to nazývají jistěním. Pak se po několika pokusech vyškrábu na vrchol.

Jsem na pravé horolezecké skále – jmenuje se Prokletá – tak je to napsané v krabičce. Po opadnutí prvního nadšení nastává realita sestupu. S příručkou v ruce se mi po čase podaří nabalit do lana, abych mohl slanit. V příručce to popisují jako „nabalit se do turnováka“. Ale místo slánění dolů spíše ručkuji.

Teprve na zemi mi to dochází. Prokletě, vždyť ta Prokletá ze mě udělala horolezce!

Vzhůru do sedel napříč krásnou krajinou!

Cyklozávody na Broumovsku

Broumovsko je ideální krajinou pro jízdu na kole. Vzhledem k často náročnému profilu terénu a velkému množství nezpevněných cest je nejlepší volbou horské kolo, na kterém se dá dostat téměř všude. Rozvoj horské cyklistiky u nás s sebou brzy přinesl i první závody, za jejichž pořádáním stojí od začátku parta lidí okolo teplické prodejny Sportiv Redpoint. V pozdějších letech se do organizování závodů zapojili i broumovští a poličtí cyklisté. Jaké závody se tedy v současné době na Broumovsku jezdí?

Nejstarším cyklistickým závodem, který se koná v Teplicích nad Metují dodnes, je *Aprilová 8 MTB*, jejíž 19. ročník se uskutečnil 15. dubna 2012. Tento x-country závod se jezdí na tradičním 6 km dlouhém okruhu kolem Lysého vrchu, několikrát se jel jako Mistrovství kraje a jednou dokonce jako Český pohár.

O rok mladší, ale zato významnější, je podzimní maraton horských kol *Specialized Rallye Sudety*, který v roce 1995 vymyslel pěkovský nadšenec Jarda Soumar. Letos se bude konat 8. září 2012. Trať závodu měří 110 km a vede z Teplic nad Metují kolem Adršpašsko-teplických skal, Broumovskými stěnami a přes Bor a Ostaš zpět do Teplic. Jedná se o jeden z nejstarších, nejtěžších, nejdelsích, nejtechničtějších a nejobávanějších cyklomaratonů u nás, kterého se přesto každoročně účastní na tisíc startujících. Pořadatelem je sportovní klub Redpoint team a na organizaci se podílí i všechny obce, kterými trať vede, a jejich obyvatelé tak vytvářejí neopakovatelnou atmosféru tohoto kultovního závodu.

Od roku 1996 se na Broumovsku jezdí seriál středních závodů horských kol do vr-

chu se současným názvem *Horokolo vršky*, který v roce 2012 zahrnuje závody na Hvězdu (25. 7.), na Dobrošov (1. 8.), na Bor (8. 8.), na Bišík (15. 8.) a na Ostaš (22. 8.) a zastřešuje ho polický klub Pítr's bikes.

Dvanácté narozeniny oslaví 10. června 2012 veřejný závod horských kol v x-country *Bike kostka* pořádaný klubem Cykloteam Broumov na Janovičkách. Název závodu má původ v žulových kostkách, kterými je dlážděno broumovské náměstí, kde se tento závod původně konal.

V roce 2001 uspořádal teplický sportovní klub Redpoint team jednorázový silniční cyklistický závod *Memoriál Přemý Vít*, který se jel na památku tragicky zesnulého člena klubu. Od roku 2005 se tento Memoriál jezdí jako střední seriál, který v roce 2012 zahrnuje závody Odolovské okruhy (16. 5.), Teplický okruh (30. 5.), Polické okruhy (13. 6.) a Orlický okruh (13. 6.) a jeho garantem je náhodský sportovní klub Axít Doldy.

O deset let mladším sourozencem bajkových Sudet je silniční cyklomaraton *Specialized Sudety Tour*, jehož pořadatelem je Redpoint team ve spolupráci s obcemi Broumovska, Policka a Jestřebí hor. S účastí okolo pěti set startujících je sice menší než Rallye, ale s celkovou délkou 170 km patří k nejvyhledávanějším cyklomaratonům u nás a jeho osmý ročník se jede 3. června 2012.

Nejmladším závodem na Broumovsku je 2. ročník půlmaratonu horských kol *Okolo Broumova* se startem a cílem v Hejtmánkovicích, jehož pořadatelem je Cykloteam Broumov. Letos se uskuteční 18. srpna 2012.

Horkou novinkou je hvězdicový etapový závod horských kol *Specialized MTB Trilogy Broumovsko*, který bude mít premiéru 4.–8. července 2012 v Teplicích nad Metují. Závod se skládá z prologu a tří etap, které mají názvy Jestřebí hory, Broumovské stěny a Vraní hory a účastníci během nich ujedou přes 200 km a nastoupají přes 7700 metrů.

Tomáš Čada

Příběh vzniku cyklistického půlmaratonu, jehož 2. ročník proběhne 18. srpna 2012

Okolo Broumova na kole

Když jsem se účastnil cyklistických maratonů a půlmaratonů v různých koutech České republiky, málokdy jsem měl pocit, že se do místa konání závodu chci vrátit jen tak na návštěvu. Trasy na Broumovsku mě však okouzly, a tak jsem se rozhodl, že tentokrát to udělám obráceně a pozvu do zdejšího kraje další milovníky cyklistiky, abych jim ukázal (nejen cyklistické) krásy Broumovska. A myšlenka půlmaratonu byla na světě.

Pro pestrý a přitom poměrně nenáročný cyklistický terénní závod je totiž zdejší kraj jak stvořený. Uvědomil jsem to při svých pravidelných vyjíždkách, kdy jsem často-krát odbočil ze své oblíbené cesty a hledal nějakou novou cestu, spoju nebo alespoň pěšinu, která mne zavede na nová místa, nové výhledy. A tak jsem si řekl – proč se o ně nepodělit s kamarády nebo lidmi stejně naladěnými? Proč je neukázat i lidem odjinud?

Plánování trasy

Hlavním úkolem bylo vymyslet vhodnou trasu. Zkoušel jsem tak propojovat své oblíbené trasy, někdy jsem jel v protisměru a zažíval přitom i objevitelská dobrodružství. Několik měsíců jsem třeba hledal cestu, o které jsem byl přesvědčen, že prostě musí existovat. Vždycky jsem však špatně odbočil a dlouho mi zůstala utajena. Nakonec jsem ji našel: starou vrstevnicovou – autem nepřístupnou – lesní cestu pod Ruprechtickým špičákem, porostlou jemnou lesní trávou. Vyčistil jsem ji, rád ji používám, ale nakonec nás na ní revírník se závodem nepustil...

Po těchto průzkumných cestách se nicméně trasa začala rýsovat: podařilo se mi propojit trať po úbočích kopců okolo Broumova, za které jsem téměř ze všech dálkových pohledů viděl komín sídliště na Spořilově. Pozor, beru jej jako orientační bod, nikoli jako výdobytek socialismu! Trasa má jednu obrovskou přednost: z kteréhokoli místa trasy to mám domů do 12 km. Až mi jednou docvaklo, že vlastně to je ta trasa, kterou by bylo možno využít k závodům. Nakreslil jsem si ji do mapy, měřili jsme vzdálenosti a vymysleli občerstvovací stanice, místa startu a cíle a další záležitosti, které jsou pro závod nutné. Bylo toho víc, než nás v nejbujnější fantazii napadlo.

Nultý ročník

Na jaře roku 2010, když už jsem po letech hledání měl korálky výhledů navlečené na šňůrce cest, přišel náhodou impuls a já nemohl tu hrozenou rukavicí nezvednout. Byla to výzva, která by se již nemusela opakovat. Tak jsme se pustili s kolegy z SK Cykloteam Broumov do příprav závodu.

Protože jsme si nebyli jisti celou akcí, tak jsme udělali „nultý“ ročník a dítě jsme pojmenovali Okolo Broumova. Jako termín jsme určili třetí sobotu v srpnu, neboť statisticky bylo v tomto období vždy hezké počasí a zároveň závodní kalendář byl prázdný. Motto nultého ročníku znělo:

Pro naše společné přátele, milovníky přírody a jízdy na kole, objevovatele neznámých míst, obdivovatele krásných výhledů, pro ty, co život chtějí žít, pro ty, co se chtějí i pobavit a zasmát, pořádáme závod kouzelným i záhumčivým okolím Broumova.

Nultý ročník, konaný 20. srpna 2010, se vydařil nad očekávání, i když jsme původní trasu pozměnili, protože jsme museli respektovat nesouhlas jednoho z revírníků. Trať vedla od Červeňáku k Rybárně a Mlýnskou cestou do Ráje. K organizaci jsme přizvali dobrovolné hasiče z Hejtmánkovic, většina obcí svazku Broumovska pomohla nejen finančním příspěvkem, ale i dobrovolníky, kteří zajišťovali křižovatky a odbočení. Finanční podporu poskytly i firmy z Broumovska; generálním partnerem byla firma HOBRA – Školník s.r.o.

A jaké byly ohlasy prvních závodníků? Jeden účastník prohlásil, že závod byl příliš lehký, naopak sousedka, která nakonec vzdala, se mnou několik dní nemluvila... A v paměti dosud máme i perličku ze závodu: těsně před startem vjel do trasy kombajn a závodníci jej mohli předjet až u rybníku Brožák, když zastavil.

První ročník

Po úspěšném nultém ročníku jsme loni, 20. srpna, uspořádali oficiální první ročník. V den konání závodu sice zase svítilo slunce, bohužel však předchozí den postihla Broumovsko průtrž mračen a trať samozřejmě do rána nemohla vyschnout. Závod se zúčastnilo 150 jednotlivců, což bylo více než v roce předchozím, a také 16 tříletých štafet. Při pořádání závodu nám opět pomohly obce i firmy, Královéhradecký kraj poskytl dotaci a generálním partnerem závodu byla znovu firma HOBRA – Školník s.r.o.

Jako pořadatelé jsme se trochu zapotili, když jsme se v poslední minutě před startem dozvěděli, že dojednaná hlídka Policie ČR není na místě křížení se silnicí od Pasou k Broumovu. Nakonec vše dobře dopadlo a od Policie ČR přišla i omluva.

Zveme vás na 2. ročník

V současné době intenzivně připravujeme 2. ročník, který proběhne 18. srpna 2012. Pokusili jsme se vylepšit trasu nad Martínkovici pod Ovčínem, kde se nepojede dolů po asfaltové cestě, ale sjede se na louku a okolo křížové cesty a kapličky se u závory zase napojíme na původní trasu. Otovice by měly mít dokončenou novou příjezdovou polní cestu do obce, takže bychom se měli vyhnout zrádnému sjezdu, který v mi-

nulosti kromě množství odřenin způsobil jednomu ze závodníků i zlomeninu klíční kosti. Pro ztraktivnější budou vypsány vrchařské prémie obcí Martínkovice a Šonov a rozšířili jsme vyplacení finanční odměny i za 2. a 3. místo absolutního pořadí.

Takže – sestavte štafety a přihlaste se! Štafety jsou vyhlášeny pro obce, firmy, instituce, školy, občanská sdružení i zájmové skupiny pouze v Dobrovolném svazku obcí Broumovska. Na výběr je kategorie mužská, ženská, smíšená, rodinná a 180+. Anebo samozřejmě můžete vyrazit na celou 60km trať s převýšením více jak 1 100 m!

Popis trasy

Trať je vedena od Šolcovny v Hejtmánkovicích po zadní cestě okolo rybníku Brožák, kříží silnici na Pasa a přechází do katastru sousední obce Křínice. V Americe se trasa stáčí na Martínkovice, prochází celým Božanovem, aby cyklisty dovedla do Otovic ke školce, kde je po 22 km první občerstvovací stanice. Druhá část vede z Otovic přes Šonov na Janovičky, kde po dalších 15 km bude u chaty VEBA připravena druhá občerstvovací stanice. Odsud trasa pokračuje lesními cestami kolem rybníku Červeňák do Ruprechtic, v jejichž dolní části se jede pod železniční tratí s napojením na silnici v Hynčicích. V Jetřichově účastníci odbočí z asfaltu po červené turistické značce a okolo salaše pojedou po hřebeni Ráje. Téměř na konci lesa na Mlýnském vrchu je čeká nenápadná odbočka vedoucí okolo rybníčku k Obecniému úřadu v Hejtmánkovicích. Po zadní cestě dojedou účastníci k obchodu a na fotbalové hřiště, kde je po cca 60 km čeká cíl a občerstvení.

Neusnout na vavřínech

Přál bych si, aby si všichni účastníci letošního závodu celý den ve zdraví užili a poznali na dvou kolech krásy Broumovska. Je pro nás velkým povzbuzením, když vidíme na startu tolik nadšených účastníků, kteří si pak po závodě sdělují své dojmy a někteří nás i přijdou pochválit. Samozřejmě, vždy je co vylepšovat, neusínáme na vavřínech a víme, že je úspěch pomíjivý.

Máme proto už letos plány i na další rok: koketujeme s myšlenkou čtyřletných štafet, tedy přidat další dvacetikilometrový úsek v okolí Meziměstí. Příští ročník se rovněž pokusíme posunout na jiný termín, aby nebyl závod den před tradičním závodem v Polici nad Metují. Rádi bychom dosáhli také optimálního počtu 350–400 účastníků. Budeme muset opět řešit i úpravu trasy: s nutným a nevyhnu-

telným rozvojem cestování a cykloturistiky na Broumovsku souvisí plánované vyasfaltování některých cest, po kterých je závod nyní veden. Pořádáme závod na horských kolech, takže mám již dnes vybrané jiné polní cesty, abychom zachovali ráz tohoto závodu.

Poděkování

Příběh vzniku závodu Okolo Broumova by se neobešel bez podpory partnerů, kterým patří velký dík. Kromě již zmíněného generálního partnera, firmy HOBRA – Školník s.r.o., se závod těší podpoře Královéhradeckého kraje a obcí, místních firem a podnikatelů. Většina obcí sdružených v Dobrovolném svazku obcí Broumovska přispěla nebo se podílela na zajišťování trati hlídkami. Byly to obce Adršpach, Božanov, Hejtmánkovice, Hejtmánkovice, Hynčice, Jetřichov, Křínice, Martínkovice, Otovice, Šonov a město Broumov.

Děkujeme i dalším partnerům, společnostem Generali Pojišťovna a.s., firmám VEBA a.s. Broumov, BSS s.r.o. Broumov, BSB s.r.o. Hejtmánkovice, DOLDY rukavky Machov, TOMA Teplice nad Metují, SVOBODA a.s. Meziměstí, BRAHA plasty s.r.o. Hejtmánkovice, LUTOMA Hejtmánkovice, Lesní společnost Broumov holding a.s., Olivětínský OPAT, CEDIMA s.r.o. Meziměstí, STĚNAVA – Ing. Janák, Z-TRADE s.r.o. Broumov, Dřevoterm s.r.o. Březová, Vila Barbara Broumov, Prikner s.r.o. Martínkovice, Výroba sportovních dresů Broumov, SERVIS Černý Broumov, POLLY drogerie Broumov, Synthesia Pardubice, PEL-MEL Broumov i Agentuře pro rozvoj Broumovska.

Za SK Z-TRADE Cykloteam Broumov

Jiří Rak

Řídíte se heslem sportem ku zdraví?

Pak neváhejte a přijďte na třiatřicátý ročník turistického pochodu Teplicko – Adršpašská třiatřicítka. Ať je vám rok, 20 nebo 50 let, určitě se nebudete nudit. Máme pro vás cyklistickou trať v délce 33 a 50 km, pro pěší 33 a 16 km a pro maminky s kočárkem 8 km. Start je od 8 hodin z koupaliště v Teplicích nad Metují. Atmosféru vám zpříjemní vystoupení country skupiny od 12 hodin. Tak neváhejte a navštivte 15. září Teplicko – Adršpašské skály, vždyť co může být lepšího, než den strávený na čerstvém vzduchu v krásné přírodě.

Takto i letos bude namluven panem Mgr. Jiřím Kánským, ředitelem královéhradeckého regionálního rádia, spot na třiatřicátý ročník turistického pochodu Teplicko-Adršpašská třiatřicítka, který se tradičně, jak již název napovídá, koná v oblasti národní přírodní rezervace Adršpašsko-Teplické skály. Již po třetí se tento turistický pochod bude konat pod hlavičkou občanského sdružení Spolek RADOST, kde hlavním mottem organizátorů je „vše pro radost“.

Mnohaletá tradice Teplicko-Adršpašské třiatřicítky začala už v roce 1977. Jubilejní desátý ročník v roce 1986 navíc

mimořádně přinesl i padesátikilometrovou trasu. 16. ročník turistického pochodu se šel 5. září 1992 a pak nastala dlouhá odmlka. Na turistickou tradici se navázalo až po 14 letech 17. ročníkem, který se šel posledního září 2006.

Loňského, 22. ročníku, se zúčastnilo celkově 505 startujících ze širokého okolí. Nejvzdálenějšími startujícími byli opět turisté ze slovenské Žiliny jezdící na tento pochod opakovaně.

„Od letošního ročníku chceme zavést pro všechny děti do 12 let startovné zdarma. Naši snahou je podpořit tento typ sportu

u dětí a u rodin s dětmi,“ uvedl předseda občanského sdružení a ředitel pochodu Pavel Borna.

V letošním roce plánují pořadatelé trasy mimo nejvíce turisticky exponovaná místa Adršpašsko – Teplických skal.

„Celá akce by šla jen velmi těžko zorganizovat bez výborné spolupráce s Městem Teplice nad Metují a Obcí Adršpach, jež

jsou hlavními partnery a zároveň sponzory akce. Bez sponzorů by to organizovat vůbec nešlo. Chápeme dnešní nelehkou dobu a jsme proto rádi, že jsou k nám sponzoři stále nakloněni. Doufáme, že i v letošním roce bude přát počasí a dočkáme se krásného sportovně-kulturního zážitku v našem krásném koutě Broumovska“ popřál Pavel Borna.

Barokní ivanitská poustevna s kostelem Panny Marie Pomocné v Teplicích nad Metují na Kamenci

Uprostřed Teplic nad Metují se skrývá výjimečná památka – poustevna s poutním kostelem a rajskou zahradou. Jedná se o bývalou kongregaci bratrů poustevníků sv. Ivana, která existovala jen v 18. století a jen v Čechách.

Tuto poustevnu v letech 1753 až 1754 založil a žil v ní nejvdělanější poustevník v Čechách (byl doktorem medicíny a doktorem filosofie), navíc zároveň šlechtic, pocházející z Prahy a mající určitou spojitost s břevnov-

ským i broumovským klášterem – Dr. Jan Maxmilián z Peytersbergu (teplickou poustevnu obýval spolu s dalšími 2 poustevníky; po jejich smrti byla kongregace zrušena a až do 60. let 20. století zde bydlívali kostelní-

ci – kostelnice, v 19. století zde žil ještě 1, celkem čtvrtý, poustevník).

Formátu zakladatelské osobnosti odpovídá i mimořádnost rokokových fresek v kostele svým výborným provedením i filosoficky bohatě vymyšlenou nevšední křesťanskou symbolikou, do které je začleněna pravděpodobně i symbolika zednářská. K dalším zajímavostem až záhadám patří šifry a údajná tajná chodba, procházející hrobkou pod kostelem.

Historie tohoto objektu je velmi zajímavá a donedávna zcela neznámá, plná tajemna. Jedná se o vzácně dochovanou památku na poustevničení v Čechách, zejména co se týče kongregace bratrů poustevníků sv. Ivana. Tehdy to byl zřejmě vzorný a největší objekt této kongregace. Jiné stavěné poustevny se prakticky nedochovaly.

V kostele Panny Marie Pomocné a v kostelích v okolí pořádá Mgr. Ladislav Šikut, DiS festival Varhanní léto.

O záchranu poustevny usiluje občanské sdružení „Zachraňme teplickou poustevnu, o.s.“, které provádí prohlídky s výkladem a především obnovilo vědění o tomto objektu, nad jehož historií a uměním stále bádá.

Prohlídky s výkladem:

červen, září – soboty a neděle v 10 h
červenec a srpen – denně v 10 h
nebo i kdykoli jindy na objednání
Vstupné 40 Kč, od deseti let a studenti 20 Kč

Kontakty:

Mgr. Ladislav Šikut, DiS, místopředseda občanského sdružení, hlavní průvodce,
e-mail: hudba@tiscali.cz,
mobil: 776 869 379
Mgr. Martin Mráz, předseda občanského sdružení, vedlejší průvodce,
mobil: 608 111 829
www.poustevnateplice.cz

KULTURNÍ A SPORTOVNÍ
PŘEHLED

Červen

1.6. – 8. 6. 2012

BROUMART – TÝDEN SOUČASNÉHO
UMĚNÍ V BROUMOVĚ

Výstavy, přednášky, besedy, workshopy v Broumově a okolí.

2. 6. 2012 sobota

WILLIAM SHAKESPEARE V POLICI NAD METUJÍ

Studentský divadelní soubor Q10 a jeho úspěšná interpretace nejhranější Shakespearovy komedie Mnoho povyku pro nic. Předprodej vstupenek v IC Pellyho domy.

2. 6. 2012 sobota

MEZIMĚSTSKÉ ŠKRPLÁ

Turistický pochod okolím Meziměstí s výstupem na Ruprechtický Špičák.

3. 6. 2012 neděle

SPECIALIZED SUDETY TOUR

8. ročník veřejného závodu silničních kol (trať 170 a 95 km). Teplice nad Metují.

15. 6. 2012 pátek

KONCERT VÁCLAVA HUDEČKA

(v rámci Dvořákova festivalu)

Houslový virtuóz světového věhlasu vystoupí s nadaným klavíristou Lukášem Klánským v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Polici nad Metují. Předprodej vstupenek v IC Pellyho domy nebo na www.kupvstupenku.cz.

23. 6. 2012 sobota

SVATOJÁNSKÝ JARMARK

Tradiční řemesla, stánkový prodej a bohatý program tentokrát ve Žďaru nad Metují.

23. 6. 2012 sobota

BROUMOVSKÁ KYTARA

16. ročník tradiční akce na dětském hřišti v Broumově. Těšit se můžete na Vladimíra Mišíka nebo Charlie Straighta.

28. 6. 2012 čtvrtek

MÓDNÍ PŘEHLÍDKA

Přichází léto a s ním i modely SOU Červený Kostelec v Polici nad Metují.

29. 6. – 1. 7.

BROUMOVSKÁ POUŤ

Tradiční pouť s bohatým doprovodným programem a jarmarkem. Schrollův park.

30. 6. 2012 sobota

BAROKNÍ KRAJINO

Chodíme kolem historie staré 300 let a vnímáme ji jako všední záležitost. Výstava Zdeňka Odlá chce návštěvníka upozornit na osobitost barokní architektury a souvislost s krajinou a životem kolem ní. Je to právě vrcholné baroko Kryštofa a Kiliána Ignáce Dientzenhofera, které dotváří naši krajinu a zaslouží od nás víc pozornosti, aby se jeho poklady dochovaly i generacím budoucím.

30. 6. 2012 sobota

KATEŘINA CHROBOKOVÁ – VARHANY
YASUKO TANAKA (JAPONSKO) – TRUBKA

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Klášterní kostel sv. Vojtěcha, Broumov.

30. 6. 2012

TOUR DE TORPÉDO

16. ročník cyklistického recesistického závodu v Nizké Srbské.

Červenec

3. 7. – 7. 7. 2012

MTB TRILOGY BROUMOVSKO – ETAPOVÝ
ZÁVOD HORSKÝCH KOL

1. ročník etapového závodu horských kol na Broumovsku.

7. 7. 2012 sobota

CYRIL A METODĚJ

Přednáška p. faráře Mariana Lewického v Polici nad Metují.

7. 7. 2012 sobota

PRO ANIMA – komorní soubor

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Heřmánkovice, kostel Všem svatých.

9.7. – 15. 7. 2012

DIVADELNÍ WORKSHOP

Klášterní Zahrada* Broumov. Lektor MgA. Petr Hašek.

12. 7. 2012 čtvrtek

ČTENÍ POD SLUNEČNÍKY

- čtení z knížek regionálních autorů v Polici nad Metují

14. 7. 2012 sobota

KONCERT ANNABÁZE

- zaposloucháte se do tónů jazzu v Polici nad Metují.

14. 7. 2012 sobota

TOMÁŠ JAMNÍK – VIOLONCELLO

IVO KAHÁNEK – KLAVÍR

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Martinkovice, kostel sv. Jiří a Martina.

14. 7. 2012 sobota

ŠONOV FEST 2012

Marian Varga, Vítkovo Kvarteto a další. Hostinec u Pitašů, Šonov.

14. 7. 2012 sobota

BĚH NA HVĚZDU

26. ročník běhu na Hvězdu. Závod Českého poháru v bězích do vrchu.

16. 7. – 22. 7. 2012 sobota

VÝTVARNÝ WORKSHOP

Plenérový kurz kresby a malby. Broumovsko – lektor: doc. Roman Franta

22. 7. 2012 neděle

DAGMAR PECKOVÁ – MEZZOSOPRÁN

VOJTĚCH SPURNÝ – KLAVÍR

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Vernéřovice, kostel sv. Michaela.

22. 7. 2012 neděle

KDO SI HRAJE NEZLOBÍ

Program pro děti v Polici nad Metují.

24. – 28. 7. 2012

MALÉ LETNÍ DIVADLENÍ

7. ročník festivalu divadelních představení, který se uskuteční na nádvoří broumovského kláštera.

26. 7. 2012 čtvrtek

HISTORIE, SOUČASNOST A BUDOUCNOST
HRADU VÍZBURK

Přednáška Jaroslava Balcara nejen o objevení hradu v blízkosti Červeného Kostelce v Polici nad Metují.

28. 7. 2012 sobota

MUSICA FLOREA – STARÁ HUDBA

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Šonov, kostel sv. Markéty.

28. 7. 2012 sobota

ROCKTRENCLE HEJTMÁNKOVICE

Po roční odmlce už 12. ročník populárního rockového festivalu na fotbalovém hřišti v Hejtmánkovicih.

28. 7. 2012 sobota

ODPOLEDNE S KOUZELNÍKEM

Celé odpoledne v režii mistra kouzelníka Miloše Malého v Polici nad Metují.

28. 7. 2012 sobota

COUNTRY BÁL

Tradiční zábava ve stylu country s předtančením, kovboji a vším, co k tomu patří. Teplice nad Metují – Zdoňov.

Srpen

2. 8. 2012 čtvrtek

MÍCHÁNÍ DRINKŮ

aneb shakujeme na terase v Polici nad Metují.

3. 8. 2012 pátek

EWA FARNA

Koncert populární české zpěvačky v areálu Dětského hřiště v Broumově.

4. 8. 2012 sobota

LIGNUM QUINTET – DECHOVÝ SOUBOR

Doprovodný program: Bischofstein – hudební dílna 10:00. Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Zdoňov, kostel Nejsvětější Trojice.

4. 8. 2012 sobota

ČÁRY MÁRY

Příjemný studentský folk z plzeňských krajů.

9. 8. 2012 čtvrtek

LINORYTY

Vernisáž Tomáše Petříka a jedna z nejpoužívanějších grafických technik

11. – 12. 8. 2012

POLICKÁ KVÍČEROVSKÁ POUŤ

Bohatý program pro malé i velké.

11. 8. 2012 sobota

ZEMLÍNSKÉHO KVARTETO

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Otovice, kostel sv. Barbory.

16. 8. 2012 čtvrtek

S ŠÁLKEM ČAJE V DLANÍCH

„Jest dobrý a špatný čaj, tak jako jsou dobré a špatné obrazy...“ – vše, co jste chtěli vědět o čajích a bálí jste se zeptat v Polici nad Metují.

18. 8. 2012 sobota

JULIE SVĚČENÁ – HOUSLE

VÁCLAV MÁCHA – KLAVÍR

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Vížňov, kostel sv. Anny.

18. 8. 2012 sobota

OSLAVY 20. VÝROČÍ ZALOŽENÍ

OSTROSTŘEBECKÉ GARDY

VÁCLAVA HŘEBĚTE RADECKÉHO

Různorodý program v Polici nad Metují.

18. 8. 2012

2. ročník 1/2 maratónu MTB OKOLO

BROUMOVSKA

Závod pro jednotlivce i štafety po krásách Broumovska.

23. 8. 2012 čtvrtek

HADI

Přednáška chovatele hadů Ing. Tomáše Pohla v Polici nad Metují.

23. – 26. 8. 2012

MEZINÁRODNÍ HOROLEZECKÝ FILMOVÝ
FESTIVAL

29. ročník soutěžní přehlídky filmů zaměřených na horolezectví, sporty v přírodě a život v horách. Teplice nad Metují.

25. 8. 2012 sobota

PRAŽSKÉ JAZZOVÉ SEXTETO

ALFŘED STEJČEK – RECITACE

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Božanov, kostel sv. Máří Magdalény.

25. 8. 2012 sobota

DVA NA LAVIČCE

Předpremiéra hry policického ochotnického souboru Kolář v režii Ivany Richterové v Polici nad Metují.

30. 8. 2012 čtvrtek

FIMO - WORKSHOP

Modelování a práce z fimo-hmoty s Martinou Váňovou v Polici nad Metují.

31. 8. – 2. 9. 2012

REGIONÁLNÍ ZAHRÁDKÁŘSKÁ VÝSTAVA

Expozice s prodejem, bohatý doprovodný program. Teplice nad Metují.

Září

1. 9. 2012 sobota

MIO SAKAMOTO (JAPONSKO) – KLAVÍR

Koncert v rámci festivalu Za poklady Broumovska. Ruprechtice, kostel sv. Jakuba Většího.

1. 9. 2012 sobota

BĚH BROUMOVSKÝMI STĚNAMI

25. ročník terénního běhu.

8. 9. 2012 sobota od 8:00 – 18. ročník

SPECIALIZED RALLYE SUDETY

Jeden z nejtežších maratonů horských kol u nás. Teplice nad Metují.

15. 9. 2012 sobota

TEPLICKO-ADRŠPAŠSKÁ 33

Tradiční pochod skalami a okolím – pěšky, na kole i s kočárky (16 a 33 km). Teplice nad Metují.

15. 9. 2012 sobota

SLUNCEKROS

Další ročník silničního běhu na Bischofsteině.

22. 9. 2012 sobota

GARDEN PARTY

Letní zahradní slavnost v dobových kostýmech začátku 20. století.

28. 9. 2012 pátek

ŽALMAN & SPOL. (65. PDH)

Zahájení 65. ročníku Polických divadelních her koncertem Pavla Lohonky Žalmana v Kolářově divadle.

28. 9. 2012 pátek

SVATOVÁCLAVSKÉ SLAVNOSTI

Bohatý kulturní program s řemeslným jarmarkem. Mírové náměstí Broumov.

29. 9. 2012 sobota

TŘI NA LAVIČCE (65. PDH)

Policický ochotnický soubor Kolář a Dva na lavičce v režii Ivany Richterové.

Vydává SDMB – Společnost pro destinační management Broumovska (APRB o. s.), náklad 10 000 ks, odpovědný redaktor: Markéta Hanušová, redakční rada: Markéta Hanušová, Martina Tauchmanová, Lucie Lesáková, Lenka Slavíková, Petr Köppl. Fotografie: archiv IC Teplice nad Metují (5, 12, 16, 22, 24), IC Aadršpach (4), IC Broumov (13,20), IC Police nad Metují (8, 15, Ivan Mička (20), archiv APRB (2, 6, 10, 15, 18, 21), Arne Šubrt (9), Jan Zálšíš (1, 7).

Společnost pro destinační management byla založena z iniciativy měst Broumov, Meziměstí, Teplice nad Metují, Podnikatelského klubu Broumovska a Agentury pro rozvoj Broumovska pro péči a strategický rozvoj cestovního ruchu. Grafický koncept, DTP a zlom: Helis s. r. o.

Vyrobeno
ve spolupráci

Projekt je spolufinancován
Evropskou unií z Evropského fondu
pro regionální rozvoj

Investice do vaší budoucnosti
Spolufinancováno Evropskou unií
z Evropského fondu pro regionální rozvoj

REGION BROUMOVSKO

Navštivte romantická skalnatá zákoutí **Teplicko-adršpašska** (1), malebná údolí a příkré svahy **Policka** (2), či tichou **Broumovskou kotlinu** (3) s mnoha unikátními barokními památkami.

www.broumovsko.cz

REGION
BROUMOVSKO
CZECH REPUBLIC

Informační centrum
Broumov

Internet:
www.info.broumovsko.cz

Telefon:
tel.: 491 524 168

Informační centrum
Police nad Metují

Internet:
www.policko.cz

Telefon:
tel.: 491 421 501

Informační centrum
Teplice nad Metují

Internet:
www.teplickeskalys.com

Telefon:
tel.: 491 581 197

Informační centrum
Adršpach

Internet:
www.skalyadrspach.cz

Telefon:
tel.: 491 586 012

www.broumovsko.cz